

BURMISTRZ ŁAP

**ZMIANA STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY
ŁAPY**

**UCHWALONA UCHWAŁĄ
NR XI/85/11
RADY MIEJSKIEJ W ŁAPACH
Z DNIA 24 CZERWCA 2011 R.**

Zmiany naniesiono kolorem zielonym

ŁAPY, 2011 R.

Skład zespołu autorskiego zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łapy:

1. **mgr inż. arch. Wiktor Panfiluk** – główny projektant, wpisany na listę członków Okręgowej Izby Urbanistów Nr WA-150
2. **mgr inż. arch. Katarzyna Reut – Jaworowska** – opracowanie zagadnień przestrzennych, wpisana na listę członków Okręgowej Izby Urbanistów Nr WA-334
3. **inż. Elżbieta Kępska** – opracowanie zagadnień elektroenergetyki
4. **mgr Bożena Gajewska** – opracowanie zagadnień ochrony środowiska i prognozy oddziaływania na środowisko

Współpraca:

1. **mgr Andrzej Lewandowski** – opracowanie ekofizjografii
2. **mgr Zbigniew Bargielski** – opracowanie ekofizjografii

CZEŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁAPY

ŁAPY, 2011

CZĘŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁAPY

	Str.
1. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY.....	4
1.1. Kierunki rozwoju funkcji miasta, gminy oraz wiejskich jednostek osadniczych.....	4
1.2. Ograniczenia rozwoju gminy.....	6
1.3. Szanse rozwoju gminy	6
1.4. Cele rozwoju przestrzennego miasta i gminy.....	7
1.4.1. Główne cele rozwoju	
1.4.2. Cele ekologiczne rozwoju	
1.4.3. Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym.....	
1.4.4. Cele rozwoju gospodarczego	
1.4.5. Cele rozwoju komunikacji	
1.4.6. Cele rozwoju infrastruktury technicznej	
1.5. Obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.....	9
2 KIERUNKI OCHRONY I WZBOGACANIA WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	10
2.1. Sieć dolin rzecznych.....	10
2.2. Lasy.....	12
2.3. Zieleń urządzona.....	13
2.4. Obiekty i obszary prawnie chronione.....	13
2.5. Kierunki ochrony sanitarnej środowiska.....	14
2.5.1. Kierunki i zadania w zakresie ochrony wód powierzchniowych	
2.5.2. Kierunki ochrony sanitarnej powietrza atmosferycznego	
2.5.3. Kierunki ochrony ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami	
2.5.4. Kierunki i zadania w zakresie ochrony ludzi i środowiska przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym	
2.5.5. Kierunki i zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi	
3 KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY.....	22
3.1. Ochrona obiektów zabytkowych i o wartościach kulturowych.....	22
3.2. Ochrona stanowisk archeologicznych.....	24
3.3. Tworzenie nowych wartości kulturowych.....	24
4 KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I OBSZARÓW DLA TYCH POTRZEB.....	24
4.1. Tendencje demograficzne.....	24
4.2. Kierunki przekształceń i rozwoju mieszkalnictwa.....	25
4.3. Kierunki przekształceń i rozwoju usług.....	25
5 KIERUNKI ROZWOJU EKONOMICZNEGO MIASTA I GMINY.....	27
5.1. Kierunki rozwoju przemysłu, rzemiosła produkcyjnego, budownictwa, transportu i składowania	27
5.2. Kierunki rozwoju rolnictwa i jego otoczenia.....	28
5.3. Rozwój urządzeń wypoczynku i turystyki.....	29

6.	KIERUNKI PRZEKSZTAŁCENÍ I ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ ZAGOSPODAROWANIA MIASTA I GMINY.....	30
6.1.	Obszary przekształceń przestrzennych.....	30
6.2.	Strefa A – obszarów zabudowy miasta i gminy	31
	6.2.1. Cele polityki przestrzennej	
	6.2.2. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów strefy	
6.3.	Strefa B – terenów otwartych miasta i gminy	40
	6.3.1. Cele polityki przestrzennej	
	6.3.2. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów strefy	
7.	KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI.....	41
7.1.	Sieć drogowa.....	41
	7.1.1. Struktura funkcjonowania dróg publicznych	
	7.1.2. Drogi wojewódzkie	
	7.1.3. Drogi powiatowe	
	7.1.4. Drogi gminne	
	7.1.5. Układ uliczny miasta	
7.2.	Techniczne zaplecze motoryzacji.....	46
7.3.	Koleje.....	47
7.4.	Komunikacja autobusowa.....	48
7.5.	Ścieżki rowerowe.....	48
8.	KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.	48
8.1.	Zaopatrzenie w wodę.....	48
	8.1.1. Prognoza zapotrzebowania wody	
	8.1.2. Kierunki działania i zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę	
8.2.	Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków sanitarnych i wód opadowych.....	51
8.3.	Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych.....	53
8.4.	Kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego.....	56
8.5.	Kierunki rozwoju ciepłownictwa.....	57
8.6.	Kierunki rozwoju gazownictwa.....	58
8.7.	Kierunki rozwoju telekomunikacji.....	59
9.	OBRONA CYWILNA I OCHRONA PRZECIWIW POŻAROWA.....	59
9.1.	Obrona cywilna.....	59
9.2.	Ochrona przeciwpożarowa.....	60
10	KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH W CELU REALIZACJI POLITYKI.....	61

1. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY

1.1. Kierunki rozwoju funkcji miasta, gminy oraz wiejskich jednostek osadniczych.

1) Funkcje miasta

- a) **funkcja usługowa** – obsługa ludności miasta i gminy oraz gmin sąsiednich z powiatu Białystok w zakresie: edukacji, zdrowia i opieki społecznej, kultury, administracji specjalnej i gospodarczej, obsługi finansowej i obrotu handlowego,
- b) **funkcja przemysłu i działalności gospodarczej** – rozwijająca się na bazie lokalnych surowców rolniczych, produkcja środków transportu, produkcja odzieży i inna działalność gospodarcza,
- c) **funkcja mieszkalnictwa** – głównie dla ludności nierolniczej, w zabudowie wielorodzinnej i jednorodzinnej,
- d) **funkcja obsługi komunikacyjnej** – w oparciu o silnie rozwinięty układ kolejowy oraz drogowy,
- e) **funkcja obsługi rolnictwa** w zakresie: skupu, zaopatrzenia oraz mechanizacji,
- f) **funkcja obsługi turystyki** kwalifikowanej – rozwijanej na bazie Narwiańskiego Parku Narodowego i jego otuliny,
- g) **funkcja administracji** samorządowej wspólnej dla miasta i gminy,

2) Funkcje gminy

- a) **funkcja rolnicza** – ukierunkowana na produkcję zbóż, ziemniaków i buraków oraz hodowlę bydła, trzody chlewnej i drobiu.
Rozwój poszczególnych kierunków produkcji uzależniony będzie od warunków ekonomicznych i polityki państwa.
- b) **funkcja mieszkaniowa** – rozwijana we wszystkich miejscowościach, w tym dla ludności nierolniczej w Bokinach, Płonce Kościelnej, Płonce Strumiance oraz we wsiach sąsiadujących z miastem.
Wobec przewidywanego ubytku ludności gminy funkcja ta na części obszaru będzie cechować się stabilnością. Rozwój ilościowy mieszkalnictwa może wystąpić głównie w miejscowościach wielofunkcyjnych, o najlepszych ekonomicznych warunkach rozwojowych.
- c) **funkcja ekologiczna** – obejmuje tereny chronione Narwiańskiego Parku Narodowego wraz z otuliną oraz dolin rzecznych i lasów.
- d) **funkcja rekreacyjna** o zasięgu lokalnym, rozwijająca się w dolinie rzeki Narwi. Rozwijać się tu będzie wypoczynek codzienny i świąteczny w

Łapach, Uhowie, Łapach Szołajdach, Bokinach i Starej Łupiance oraz agroturystyka w miejscowościach: Łapy Szołajdy, Łapy Dębowa, Łapy Pluśniaki, Uhowo i Bokiny,

- e) funkcja przemysłu, składów, magazynów, działalności gospodarczej i usług rozwijana we wsiach: Uhowo, Płonka Kościelna, Łapy-Szołajdy i Łapy-Dębowa.

3) Funkcje jednostek osadniczych będą na ogół stabilne rodzajowo, ze zróżnicowaną dynamiką rozwojową w poszczególnych jednostkach.

a) Jednostki o poszerzonym programie usług podstawowych

- **Uhowo**, z możliwością rozwoju funkcji usługowej w zakresie: szkolnictwa podstawowego, opieki społecznej, kultury, sportu i rekreacji - wypoczynku codziennego i świątecznego oraz agroturystyki. Rozwijać się tu będzie funkcja mieszkalnictwa – w zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej, z dopuszczeniem lokalizacji usług oraz obiektów produkcyjnych.
- **Płonka Kościelna**, z możliwością rozwoju funkcji usługowej w zakresie: szkolnictwa podstawowego, kultury, sportu, poczty i innych.
Rozwijać się tu będzie funkcja mieszkaniowa – w zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej, z dopuszczeniem lokalizacji usług oraz obiektów produkcyjnych.

b) Jednostki z podstawowym programem usług

- **Bokiny**, z możliwością rozwoju funkcji usługowej w zakresie: szkolnictwa podstawowego, kultury i innych oraz funkcji produkcyjnej na bazie Zakładu Produkcji Mączek Zwierzęcych.
W przyszłości przewiduje się rozwój funkcji rekreacyjnej, a w tym agroturystyki.
- **Łupianka Stara**, z możliwością rozwoju funkcji usługowej w zakresie: szkolnictwa podstawowego, kultury i innych oraz funkcji produkcyjnej na bazie powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych. Przewiduje się rozwój funkcji rekreacyjnej.
- **Daniłowo Duże**, z możliwością rozwoju funkcji usługowej w zakresie: szkolnictwa podstawowego, kultury i innych oraz funkcji produkcyjnej na bazie powierzchniowej eksploatacji kruszywa.
- **Gąsówka Skwarki**, z możliwością rozwoju funkcji usługowej w zakresie: kultury sportu i innych.
- **Płonka Strumianka**, z możliwością rozwoju funkcji usługowej w powiązaniu z funkcją mieszkaniową – w zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej oraz dopuszczeniem lokalizacji obiektów produkcyjnych.

c) **Jednostki z pojedynczymi usługami** elementarnymi (sklep, świetlica, zlewnia mleka) w obrębie których dopuszcza się lokalizację budownictwa mieszkaniowego, jednorodzinnego oraz urządzeń usługowych. Są to Wólka Waniewska, Roszki Wodźki, Płonka Kozły, Gasówka Oleksin, Łapy Szołajdy, Łapy Dębowa, Łapy Pluśniaki i Gąsówka Osse.

d) Pozostałe wsie o funkcjach rolniczych i mieszkaniowych.

1.2. Ograniczenia rozwoju gminy

W rozwoju społeczno – gospodarczym i przestrzennym miasta i gminy Łapy można wyodrębnić problemy i ograniczenia rozwojowe, które w wielu dziedzinach utrwalają stan istniejący, a rozwiązanie których wymagać będzie dodatkowych działań i nakładów finansowych .

Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego miasta i gminy wyłaniają się następujące problemy rozwojowe :

- a) utrata funkcji rejonu administracyjnego oraz nie uzyskanie praw powiatu przez miasto Łapy,
- b) niedostateczna liczba miejsc pracy dla ludności pozarolniczej oraz ludności zbędnej w rolnictwie,
- c) przeludnienie i starzenie się ludności wiejskiej,
- d) braki w systemach infrastruktury technicznej, a w szczególności w: kanalizacji sanitarnej, gazownictwie, telekomunikacji i utylizacji odpadów stałych,
- e) trudności w zagospodarowaniu istniejącego niewykorzystanego majątku produkcyjnego, obsługi rolnictwa i urzędzeń usługowych,
- f) potencjalne zagrożenie w sterowaniu procesami inwestycyjnymi wynikające z utraty mocy prawnej z końcem 1999 r. planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego miasta Łapy uchwalonych przed 01. stycznia 1995 roku,
- g) uwarunkowania wynikające z ochrony środowiska oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- h) mała atrakcyjność kulturowa obszaru gminy.

1.3. Szanse rozwoju gminy

Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego miasta i gminy wyłaniają się pewne szanse rozwojowe, które należy wykorzystać w polityce gospodarczej i przestrzennej. Te elementy polityki rozwoju powinny być przedmiotem promocji miasta i gminy potencjalnym inwestorom.

Szansami rozwoju miasta i gminy są:

- a) wartościowa, lepsza od średniej wojewódzkiej rolnicza przestrzeń produkcyjna, co stwarza możliwości intensyfikacji produkcji rolniczej i rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego,
- b) bliskość rynków zbytu produkcji rolniczej na potrzeby zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego zlokalizowanych w Łapach i Białymstoku,
- c) położenie miasta w aglomeracji białostockiej, jako drugiego (po mieście Białymstoku) pod względem zaludnienia, potencjału gospodarczego, usługowego ośrodka węzłowego aglomeracji,
- d) położenie miasta i gminy na ciągach dróg wojewódzkich Nr 678, 681 i 682 oraz linii kolejowej Warszawa-Białystok-Kuźnica, co stwarza możliwość

rozwoju urządzeń obsługi komunikacyjnej i turystyki, a także zakładów produkcyjnych, wymagających dobrych powiązań komunikacyjnych: krajowych i zagranicznych,

- e) obszar Narwiańskiego Parku Narodowego przydatny do rozwoju turystyki kwalifikowanej oraz tereny na obrzeżu Narwi przydatne do rozwoju rekreacji i wypoczynku świątecznego oraz pobytowego o zasięgu ponadlokalnym
- f) walory środowiska przyrodniczego, stwarzające warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz turystyki i agroturystyki,
- g) możliwość pełnej gazyfikacji gminy

Czynnikami rozwoju miasta i gminy, które muszą być brane pod uwagę są:

- a) walory użytkowe wytwarzane przez naturę (gleba, wody, klimat, krajobraz, ukształtowanie powierzchni, surowce mineralne),
- b) walory użytkowe będące wytworem działań człowieka (obiekty produkcyjne, obiekty infrastruktury technicznej i społecznej),
- c) instytucje zajmujące się promocją i rozwojem miasta i gminy zlokalizowane poza terenem miasta i gminy (banki, agencje rozwoju i inne elementy składające się na tzw. otoczenie biznesu),
- d) kultura i tradycja gospodarcza gminy,
- e) atrakcyjność miejsc przebywania (tradycje mieszkańców, gościnność, porządek w obejściach i na ulicach, zagospodarowanie terenów, urządzenia umożliwiające realizację różnych potrzeb w zakresie wypoczynku, rozrywki, a także stan środowiska naturalnego),
- f) zasoby pracy (rozmiary, kwalifikacje, wydajność, tradycje dobrej i solidnej pracy).

1.4. Cele rozwoju przestrzennego miasta i gminy

1.4.1 Główne cele rozwoju.

- a) Głównym celem rozwoju miasta i gminy jest zapewnienie mieszkańcom pracy i dochodów pozwalających na godziwy, w odczuciu społecznym poziom życia.
- b) W rozwoju miasta i gminy należy dążyć do zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej i zabezpieczenia powiązań społeczno-ekonomicznych terenów wiejskich z miastem oraz z gminami sąsiednimi i województwem w sferach: społecznej ,ekologicznej, infrastruktury technicznej.
- c) Należy wykorzystać dla rozwoju istniejące położenie miasta i gminy na trasach dróg wojewódzkich, przy linii kolejowej oraz istniejące walory

rolniczej przestrzeni produkcyjnej, możliwości rekreacyjne Narwiańskiego Parku Narodowego i jego otoczenia, majątek trwały i istniejący potencjał infrastrukturalny.

- d) Społecznym efektem rozwoju miasta i gminy będzie poprawa szeroko rozwiniętych warunków życia mieszkańców.

1.4.2. Cele ekologiczne rozwoju.

- a) Ochrona funkcjonowania i zachowania ciągłości przestrzennej systemu środowiska przyrodniczego.
- b) Wzbogacenie i racjonalne wykorzystanie walorów systemu przyrodniczego dla rekreacji i rolnictwa.
- c) Zapewnienie co najmniej normatywnych warunków sanitarnych zamieszkiwania ludności w zakresie: jakości powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu i wibracji oraz elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego.

1.4.3. Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym

- a) Tworzenie warunków do wzrostu ilości miejsc pracy, szczególnie w urządzeniach obsługi rolnictwa, ludności wiejskiej i turystyki.
- b) Walka z patologią społeczną (pijaństwo ,narkomania, nikotynizm).
- c) Rozwój mieszkalnictwa, poprzez podnoszenie standardu cywilizacyjnego zamieszkania i podnoszenie standardu technicznego wyposażenia mieszkań.
- d) Podnoszenie poziomu wykształcenia ludności, rozwoju kultury, sportu, ochrony zdrowia i opieki społecznej.

1.4.4. Cele rozwoju gospodarczego

- a) Efektywne wykorzystanie niezagospodarowanego majątku produkcyjnego, surowców lokalnych, zasobów pracy i tradycji produkcyjnych.
- b) Rozwój funkcji produkcyjnych na wyznaczonych dla tego celu terenach.
- c) Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych.
- d) Rozwój urzędzeń obsługi rolnictwa i wsi.
- e) Właściwe wykorzystanie możliwości produkcyjnej rolnictwa zgodnie z uwarunkowaniami wynikającymi z jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
- f) Rozwój funkcji turystycznych i wypoczynkowych na terenach wyznaczonych w dolinie rzeki Narwi.
- g) Wspierać rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie miasta Łapy.

1.4.5. Cele rozwoju komunikacji

- a) Zapewnienie funkcjonowania w odpowiednim standardzie prędkości i swobody ruchu tranzytowego, kołowego, krajowego na drogach wojewódzkich i powiatowych.
- b) Zapewnienie sprawnych zewnętrznych i wewnętrznych powiązań transportowych sieci osadniczej gminy z obszarami kraju, województwa, powiatu i gmin sąsiednich.
- c) Zaspokojenie wewnętrznych potrzeb transportowych podmiotów społecznych, gospodarczych i mieszkańców miasta i gminy w preferowanym przez nich standardzie – głównie dróg powiatowych i gminnych oraz komunikację zbiorową.
- d) Podnoszenie standardu wyposażenia w urządzenia obsługi komunikacji i turystyki motorowej dróg wojewódzkich oraz powiatowych.
- e) Budowa ścieżek rowerowych na trasach dojazdowych do obiektów i obszarów atrakcyjnych kulturowo, krajobrazowo i turystycznie.

1.4.6. Cele rozwoju infrastruktury technicznej

- a) Zaspokojenie zapotrzebowania podmiotów gospodarczych, społecznych i mieszkańców na dostawę w preferowanym przez nich standardzie ilościowym i jakościowym: wody, energii elektrycznej, gazu i usług telekomunikacyjnych.
- b) Ochrona wody, powietrza, gleby i środowiska przyrodniczego, a także miejsc zamieszkania ludności przed zanieczyszczeniami : ściekami sanitarnymi, odpadami stałymi i odpadami energetycznymi.
- c) Zmniejszenie uciążliwości kolizji między sieciami i urządzeniami infrastruktury technicznej, a także siecią osadniczą i elementami systemu przyrodniczego miasta i gminy.
- d) Sprawne i niezawodne funkcjonowanie systemów infrastruktury technicznej, zapewniające zaspokojenie potrzeb w sposób ciągły o efektywny ekonomicznie.

1.5. Obszary dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

Obowiązek opracowania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 13 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o

zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. Nr 15, poz. 139 z 1999 r.)

1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w następujących przypadkach:

a) gdy przepisy szczególne tak stanowią, tj. :

- w przypadku gdy realizacja inwestycji wymaga uzyskania zgody odpowiedniego organu na przeznaczenie gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne, co wynika z art. 7 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- dla obszarów i zespołów poddawanych ochronie, co wynika z art. 34, ust. 2 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody,

b) dla obszaru, na którym przewiduje się realizację programów zawierających zadania rządowe i wojewódzkie służące realizacji ponadlokalnych i regionalnych celów publicznych,

c) dla obszaru, na którym przewiduje się zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych, z wyjątkiem zadań związanych z budową urządzeń infrastruktury technicznej w granicach pasa drogowego.

Zadaniem dla realizacji celów publicznych jest każda działalność państwa lub właściwej jednostki samorządu terytorialnego, wynikająca z ustaw, o ile wymaga ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu i jest finansowana w całości lub części z budżetu państwa lub właściwej jednostki samorządu terytorialnego.

Za zadanie dla realizacji celów publicznych może być także uznane, na wniosek właściwego ministra lub wojewody, zadanie służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, realizowane w całości ze środków własnych inwestora.

d) dla obszaru, który może być przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,

e) nie ustala się terenów, dla których obowiązek sporządzania planu miejscowego wynikałby ze względu na istniejące uwarunkowania,

f) nieobligatoryjne sporządzanie planów miejscowych może następować z inicjatywy Zarządu Gminy oraz na wniosek właścicieli gruntów innych niż gmina w terminach i na warunkach zależnych od porozumienia Zarządu Gminy i wnioskodawcy oraz uchwały intencyjnej rady gminy. Powyższe dotyczyć może terenów wyznaczonych w studium pod zabudowę mieszkaniową, produkcyjno-usługową i rekreacyjną.

2. KIERUNKI OCHRONY I WZBOGACANIA WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

Zakłada się zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego gminy – ochronę i wzbogacanie walorów ekologicznych i wartości użytkowych oraz ich racjonalne wykorzystanie w rozwoju gminy przy zapewnieniu sprawnego

funkcjonowania całego systemu przyrodniczego w powiązaniu z systemem wojewódzkim i krajowym.

2.1 Sieć dolin rzecznych.

1) Sieć dolin rzecznych tworzą:

- a) dolina rzeki Narew – element wieloprzestrzenny stanowiący ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu ponadregionalnym o funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, rekreacyjnej, krajobrazowej, dydaktyczno-naukowej, gospodarczej, a także obszaru źródłowego komunalnych ujęć wody m. Warszawy.

Część doliny Narwi będącej w granicach gminy odznacza się unikalnym ekosystemem wodno-bagiennym i najwyższym stopniem naturalności z ogromnym bogactwem świata roślinnego, ornito i ichtiofauny i jest objęta statusem ochronnym Narwiańskiego Parku Narodowego.

- b) doliny pozostałych rzek: Szerokiej Strugi, Awissy i innych mniejszych cieków wodnych oraz obniżen terenowych – elementy drobnoprzestrzenne stanowiące ciągi przyrodnicze o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, krajobrazowych i gospodarczych.

2) Podstawowe kierunki zagospodarowania tych obszarów to:

- a) zachowanie funkcji i walorów środowiska ekologicznego,
b) ochrona przed zainwestowaniem i degradacją sanitarną.

3) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie uwzględnienia w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania w szczególności:

- a) utrzymania zasady nienaruszalności stanu i funkcjonowania doliny Narwi – Narwiańskiego Parku Narodowego, z jednoczesnym wyeliminowaniem wszelkich działań zewnętrznych, które mogłyby wpłynąć degradująco na walory przyrodnicze Narwiańskiego Parku Narodowego.

- b) utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania pozostałych dolin jako ciągów naturalnej zieleni łąkowo-pastwiskowej z lokalnymi skupiskami wysokiej zieleni łąkowej wraz z możliwością realizacji w ich obrębie zbiorników małej retencji wodnej .Zgodnie z programem małej retencji wodnej byłego województwa białostockiego na terenie gminy projektuje się budowę następujących zbiorników wodnych:

- Płonka Kościelna (60/Z/N/617) na rzece Awissa o pow. 1,8 ha. i objętości retencyjnej 27,0 tys. m³. Funkcja retencyjna, turystyczna i ekologiczna .
- Gaśówka Skwarki (61/0/N/617) – rów melioracyjny o pow. 0,6 ha i objętości retencyjnej 3,6 tyś. m³. Funkcja retencyjna, gospodarcza i ekologiczna.
- Łapy (62/0/N/617) – rów szczegółowy melioracyjny o pow. 0.2 ha.

c) zakazu wykonywania prac ziemnych naruszających w sposób istotny rzeźbę terenu i układ stosunków wodnych.

d) zakazów:

- odprowadzania ścieków sanitarnych (nie oczyszczonych i oczyszczonych) w ilości, która nie pozwala na utrzymanie odpowiedniej (planowanej) klasy czystości wód poszczególnych odbiorników,
- realizacji obiektów kubaturowych oraz zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu olejów i smarów,
- zakładania i budowy stacji paliw,
- lokalizacji wysypisk odpadów stałych i płynnych,
- lokalizacji i realizacji wszelkiej zabudowy z wyjątkiem obiektów hydrotechnicznych w granicach zasięgu fali powodziowej.

2.2. Lasy

1) Kompleksy leśne występujące w znacznym rozdrobnieniu na obszarze całej gminy – elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego gminy o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, gospodarczych, krajobrazowych i lokalnie rekreacyjnych.

Lasy gminy Łapy w powiązaniu z ciągami ekologicznymi ekosystemu dolin rzecznych zachowują układ ciągłości przestrzennej systemu przyrodniczego.

2) Podstawowe kierunki zagospodarowania obszarów leśnych to:

- a) ochrona walorów przyrodniczych i użytkowych,
- b) utrzymanie ciągłości przestrzennej funkcjonowania w ramach systemu ekologicznego gminy, powiatu i województwa oraz racjonalne wykorzystanie dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjno-wypoczynkowych.

3) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:

- a) zachowania lasów jako elementów krajobrazu naturalnego,
- b) prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z ustaleniami planów urządzenia lasów uwzględniając głównie zasadę powszechnej ochrony, trwałości utrzymania ciągłości użytkowania oraz dostosowania do ustalonych w planie funkcji i form użytkowania niezależnie od struktury własnościowej lasów (państwowe, prywatne).
- c) przestrzegania zasad ochronnych lasów określonych w akcie prawnym powołującym Narwiański Park Narodowy, przy jednoczesnym udostępnianiu tych lasów dla potrzeb badań naukowych oraz celów turystycznych i edukacyjnych.
- d) udostępniania i częściowego przystosowania niektórych kompleksów leśnych położonych na terenach wysoczyznowych głównie w sąsiedztwie Łap i Uhowa a także w sąsiedztwie rz. Narwi dla potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych.
- e) wykonania sukcesywnej rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych o kierunku leśnym,
- f) zalesienia gruntów marginalnych, które powinny być określone w drodze opracowania granic polno-leśnych i ustalonych w planie zagospodarowania przestrzennego gminy – zgodnie z Krajowym

Programem lesistości (1995 r.) gmina Łapy zaliczona została do grupy gmin szczególnie preferowanych do zwiększenia lesistości.

- g) Wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zakazów i ograniczeń dotyczących głównie:
- zmniejszania powierzchni leśnej na cele nieleśne,
 - zabudowy z wyjątkiem urządzeń integralnie związanych z ich funkcją,
 - realizacji przebiegu urządzeń liniowych (linii elektroenergetycznych, gazociągów, ropociągów, kolektorów sanitarnych, linii telekomunikacyjnych, dróg itp.) wymagających znacznej przecinki drzew,
 - wykonywania melioracji trwale naruszających układ stosunków wodnych w dolinach rzecznych na obszarach leśnych i prac ziemnych naruszających w istotny sposób rzeźbę terenu,
 - lokalizacji składowisk odpadów przemysłowych i komunalnych.

2.3. Zieleni urządzona

- 1) parki miejskie i osiedlowe, skwery, zieleni uliczna ogrodów działkowych i przydomowych, przykościelna, cmentarna, parki podworskie itp. elementy uzupełniające system przyrodniczy gminy o znaczeniu lokalnym funkcjonujące głównie w m. Łapy i innych większych jednostkach osadniczych gminy.
- 2) Podstawowy kierunek zagospodarowania zieleni urządzonej to ochrona jej powierzchni i form zagospodarowania przed likwidacją z wyjątkiem szczególnych przypadków realizacji bardzo ważnych elementów komunikacyjnych lub infrastrukturalnych.
- 3) Realizacja ochrony zieleni urządzonej wymagać będzie w szczególności:
 - a) zakazu przeznaczenia tych terenów na inne cele w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów,
 - b) doboru odpowiednich do warunków siedliskowych i układów przestrzennych gatunków zieleni,
 - c) zakazu przeznaczania terenów rezerwowych pod zieleni w zabudowie mieszkaniowej m. Łapy, a dotychczas nieurzędzonych bez uprzednich analiz stopnia zaspokojenia potrzeb mieszkańców i zgody samorządu osiedlowego oraz ekspertyz ekologicznych.
 - d) Zachowania funkcji zieleni cmentarnej i parków podworskich łącznie z ich układem przestrzennym, fizjograficznym i przyrodniczym.
 - e) Przestrzegania wymogów konserwatorskich w użytkowaniu i zagospodarowywaniu obiektów stanowiących przedmiot ochrony konserwatorskiej.

2.4. Obiekty i obszary prawnie chronione

- 1) ~~Na obszarze gminy obszarami i obiektami prawnie chronionymi są:~~

- a) ~~część obszaru Narwiańskiego Parku Narodowego wraz z jego strefą ochronną (otulina);~~
- b) ~~pomniki przyrody – 1 lipa i 2 wiązy.
W/w obiekty zostały określone w „uwarunkowaniach”.~~
- 1) Na obszarze gminy obszarami i obiektami przyrodniczymi prawnie chronionymi są:
- a) część obszaru Narwiańskiego Parku Narodowego wraz z jego otuliną, utworzonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996r. (Dz. U. Nr 77, poz. 368),
- b) część obszaru Natura 2000 (OSO) „Bagienna Dolina Narwi” (kod obszaru PLB 200001) i „Dolina Górnej Narwi” (kod obszaru PLB 200007), wyznaczone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004r. w sprawie specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313 z późn. zm.), które straciło ważność z dniem wejścia w życie w dniu 19 lutego 2011r. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133),
- c) ~~proponowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 (SOO), zgłoszony do Komisji Europejskiej,~~
Specjalny Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) – „Ostoja w Dolinie Górnej Narwi” (kod obszaru PLH 200010) i „Narwiańskie Bagna” (kod obszaru PLH 200002), zatwierdzone Decyzją Komisji Europejskiej dnia 10 stycznia 2011 r.,
- d) pomniki przyrody – 1 lipa i 2 wiązy.
- 2) Podstawowy kierunek zagospodarowania w/w obiektów i obszaru to zachowanie i zapewnienie właściwego funkcjonowania głównie Narwiańskiego Parku Narodowego.
- 3) Realizacja kierunku zagospodarowania wymagać będzie:
- a) wykonania planu ochrony Narwiańskiego Parku Narodowego, przestrzegania zasad zagospodarowania określonych w akcie prawnym powołującym Park, a następnie wdrożeniu tych ustaleń do planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego i w decyzjach administracyjnych o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- b) ochrona przed likwidacją w/w pomników przyrody
- c) tworzenie nowych form ochrony (rezerваты, pomniki przyrody, użytki ekologiczne itp.) przewidzianych ustawą o ochronie przyrody z obowiązkiem wprowadzania ich do planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego.

2.5. Kierunki ochrony sanitarnej środowiska

2.5.1. Kierunki i zadania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

- 1) Kierunki ochrony wód powierzchniowych i podziemnych to:

- a) uzyskanie i utrzymanie odpowiednich klas czystości wód powierzchniowych:
 - rz. Narwi – I klasa czystości,
 - rz. Awissy i Szerokiej Strugi oraz innych mniejszych cieków – II klasa czystości.
 - b) ochrona wód gruntowych przed zanieczyszczeniami sanitarnymi i przemysłowymi,
 - c) utrzymanie nienaruszalnego przepływu biologicznego (Q_n) w podstawowych przekrojach rzek SNQ – 95 % i tak:

rz. Narew w przekroju:

 - poniżej uj. Lizy – 2,06 m³/sek,
 - uj. Supraśli – 3,0 m³/sek,

rz. Awissa (ujście) – 0,180 m³/sek

rz. Szeroka Struga (ujście) – 0,045 m³/sek
- 2) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
- a) zakazu odprowadzania do wód powierzchniowych (rzek) i gruntu ścieków sanitarnych i przemysłowych w wielkościach, które nie zapewniają utrzymania obowiązującej klasy czystości tych wód,
 - b) budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej ew. stacji kontenerowych wspólnych dla zespołów wsi zwodociagowanych wg zasad określonych w punkcie 8.2. niniejszego tekstu,
 - c) ochrony sanitarnej ujęć wód dla celów komunalnych i przemysłowych wg zasad określonych w punkcie 8.1. przedmiotowego tekstu.
 - d) Wykorzystania dla celów gospodarczych i rolniczych wód stanowiących wyłącznie nadwyżki ponad przepływ biologiczny (Q dyspozycyjne) – rz. Narew poniżej ujścia Lizy 1,40 m³/sek przy ujściu rz. Supraśli 1,27 m³/sek, a rz. Awissa przy ujściu do Narwi 0,077 m³/sek i rz. Szeroka Struga przy ujściu do Narwi 0,021 m³/sek co może warunkować potrzebę sukcesywnej realizacji zbiorników małej retencji wymienionych w punkcie 2.1.3. „b” niniejszego tekstu.

2.5.2. Kierunki ochrony sanitarnej powietrza atmosferycznego

- 1) Kierunki ochrony powietrza atmosferycznego to:
 - a) przeciwdziałanie wzrostowi zanieczyszczeń powietrza głównie produktami pochodzącymi z procesów energetycznych, przemysłowych oraz komunikacji (zwłaszcza pyłów zawieszonych, dwutlenku siarki i azotu oraz ołowiu).
 - b) Poprawa warunków życia ludzi zamieszkałych na terenach będących w zasięgu oddziaływania zanieczyszczeń lub w jednostkach osadniczych o dużej koncentracji lokalnych źródeł ciepła.
- 2) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
 - a) obowiązku stałego monitoringu atmosfery jako podstawy ustalania lokalnych jednostkowych norm emisji zanieczyszczeń lub ich likwidacji w formie wydawanych decyzji przez kompetentne jednostki administracji rządowej i samorządowej.
 - b) Wydawania nakazów instalowania urządzeń do redukcji zanieczyszczeń oraz zmian profilu i technologii produkcji w obiektach stanowiących główne źródła zanieczyszczeń a nie rokujących

- zmniejszania emisji pyłów i gazów, dotyczy to głównie m. Łapy w obrębie którego znajdują się największe źródła emisji.
- c) Stosowanie nowych nośników energetycznych (gazu ziemnego i płynnego, oleju opałowego, energii elektrycznej) o mniejszej uciążliwości dla środowiska, a głównie w m. Łapy i obszarze otuliny Narwiańskiego Parku Narodowego oraz we wsiach nie wymagających obsługi z systemu scentralizowanego.
 - d) Utrzymania zasady, że ponadnormatywna uciążliwość sanitarna zakładów powinna mieścić się w granicach własnych działek.
 - e) Utrzymania dobrego stanu dróg kołowych a zwłaszcza dróg wojewódzkich nr 678 Białystok Sokoły i nr 682 Markowszczyzna – Uhowo – Łapy łącznie z zachowaniem płynności ruchu na tych drogach szczególnie w obrębie obszarów zabudowanych, głównie poprzez organizację ruchu.
 - f) Przestrzegania dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu na obszarze Narwiańskiego Parku Narodowego, zgodnie z ustaleniami załącznika nr 2 i dla pozostałych obszarów gminy zgodnie z ustaleniami załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28 kwietnia 1998 r. (Dz.U. Nr 55, poz. 355), **zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi.**

2.5.3. Kierunki ochrony ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami.

- 1) Kierunek ochrony w w/w zakresie dotyczy minimalizacji poziomu hałasu i wibracji głównie w obszarach stałego pobytu ludzi i w obrębie Narwiańskiego Parku Narodowego.
- 2) Realizacja w/w kierunku wymagać będzie w szczególności:
 - a) eliminacji z obszarów zamieszkałych źródeł hałasu o ponadnormatywnym natężeniu poprzez zabezpieczenia techniczne lub zmianę technologii i urządzeń,
 - b) przestrzegania zasady, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne natężenie nie mogą sięgać poza obręb działki, na której są wytwarzane,
 - c) uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu norm dopuszczalnego hałasu w środowisku zgodnie z wielkościami określonymi w Tabeli 1 i Tabeli 2 stanowiącymi załącznik do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska Zasobu Naturalnego i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998 r. (Dz. U. Nr 66, poz. 436) **z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz. U. Nr 120 poz. 826).**
Na terenie gminy Łapy powinny obowiązywać (zgodnie z powyższym rozporządzeniem następujące dopuszczalne poziomy hałasu:

Tabela nr 1

l.p.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB					
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu		Linie elektroenergetyczne	
		pora dnia - 16 godz.	pora nocy -- 8 godz.	pora dnia - 8 najmniej korzystnych godz. dnia	pora nocy - 1 najmniej korzystnych godz. nocy	pora dnia - 16 godzinom	pora nocy - 8 godz.
1.	- Tereny wypoczynkowo-rekreacyjne poza miastem Łapy, - Tereny zabudowy mieszk. jednorodzinnej, - Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, - Tereny domów opieki, - Tereny szpitali w mieście Łapy	55	45	45	40	<u>50</u>	<u>45</u>
						45	40
2.	Tereny zabudowy : • mieszk. wielorodzinnej, • mieszk. jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi • zagrodowej	60	50	50	40	50	45

Tabela 1

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{AegD} i L_{AegN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{AegD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AegN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AegD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L_{AegN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	55	50	50	40

3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo - usługowe	60	50	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	65	55	55	45

Objaśnienia:

- 1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.
- 2) W przypadku niewykorzystywania tych terenów zgodnie z ich funkcją w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
- 3) Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Tabela 2

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{AegD} i L_{AegN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{AegD}	L_{AegN}	L_{AegD}	L_{AegN}
		przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom

1	c) Strefa ochronna „A” uzdrowiska d) Tereny szpitali, domów opieki społecznej e) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo – usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Objaśnienia:

- 1) W przypadku niewykorzystywania tych terenów zgodnie z ich funkcją w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
- 2) Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

- d) określenia zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do dróg o znacznej uciążliwości akustycznej a w szczególności do dróg wojewódzkich nr 678, 681 i 682,
- e) wykonywania prognoz oddziaływania projektowanej zabudowy i zagospodarowania terenów na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i na tej podstawie eliminowania ewentualnych zamierzeń planistycznych mogących zagrażać środowisku.

2.5.4. Kierunek i zadania w zakresie ochrony ludzi i środowiska przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym polem elektromagnetycznym, emitowanym przez linie elektroenergetyczne.

- 1) Kierunek ochrony w w/w zakresie to:
Zmniejszenie do minimum oddziaływania szkodliwego promieniowania niejonizującego na ludzi i środowisko przyrodnicze **pola elektromagnetycznego na ludzi i środowisko** na terenie gminy.

- 2) Realizacja w/w kierunku wymagać będzie w szczególności:
- a) zapobiegania zagrożeniom poprzez zachowanie w planach miejscowych odpowiednich stref ochronnych od linii napowietrznych WN i rozdzielni elektroenergetycznych **pasów technologicznych dla linii napowietrznych**:
 - linia WN 110 KV – min. 14,5 od skrajnego przewodu przy zalecanej odległości od osi linii – 40 m **po 20 m od osi linii w obie strony,**
 - istniejąca linia KV – min. 33 m od skrajnego przewodu linii przy zalecanej odległości od osi linii – 80 m **po 40 m od osi linii w obie strony,**
 - projektowana linia 400 kV – **po 35 m od osi linii w obie strony,**
 - stacja rozdzielcza GPZ 110/15 KV w Łapach w granicach własnej działki obiektu i to głównie z tytułu uciążliwości hałasu i wibracji.
 - b) ~~ustalenia w planach miejscowych zakazu realizacji wszelkich obiektów kubaturowych w obrębie w/w stref ochronnych od~~ **ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego stosownych zakazów w obrębie pasów technologicznych linii napowietrznych,**
 - c) ustalania przebiegu nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych WN z zachowaniem wymogów ochrony ludzi i walorów środowiska przyrodniczego, a w obrębie zainwestowania m. Łapy sukcesywnego przechodzenia z systemu napowietrznego zasilania na system kablowy,
 - d) przestrzegania dopuszczalnych poziomów **poła** elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego charakteryzowanego przez wartości graniczne wielkości fizycznych stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 sierpnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska; dopuszczalnych poziomów promieniowania, jakie mogą występować w środowisku oraz wymagań obowiązujących przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania (Dz. U. Nr 107, poz. 676); **zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami szczególnymi.**
 - ~~Na obszarach zabudowy mieszkaniowej oraz na obszarach, na których zlokalizowane są zwłaszcza szpitale, żłobki, przedszkola, internaty – składowa – elektryczna – elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego o częstotliwości 50 Hz nie może przekraczać wartości 1 kV/m.~~
 - ~~Dopuszczalnych poziomów elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego określonych w w/w załączniku nie stosuje się w miejscach niedostępnych dla ludzi.~~

2.5.5. Kierunki i zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi.

- 1) Kierunki ochrony powierzchni ziemi i racjonalnego wykorzystania jej walorów użytkowych w rozwoju gminy to:
 - a) ochrona powierzchni ziemi przed zanieczyszczenia stałymi i płynnymi,

- b) ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed przeznaczeniem jej na cele inne niż rolnicze,
 - c) ochrona powierzchni ziemi przed negatywnymi skutkami powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych.
- 2) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
- a) dalszej eksploatacji zalegalizowanego wysypiska komunalnego odpadów stałych położonego na gruntach wsi Uhowo oraz składowisk przemysłowych położonych na terenie cukrowni Łapy i Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Łapy, a także składowiska przemysłowego „Suraż”,
 - b) unieszkodliwiania nieczystości płynnych (ścieków) z obszarów nie posiadających i nie przewidywanych do objęcia scentralizowanym systemem kanalizacji, poprzez ich gromadzenie w lokalnych szczelnych zbiornikach a następnie wywożenie do punktów zlewnych w systemie scentralizowanym kanalizacji, głównie m. Łapy,
 - c) sukcesywnej likwidacji istniejących „dzikich” nie urządzonych wysypisk przy jednoczesnym tworzeniu nowego systemu organizacyjnego odbioru, transportu i utylizacji odpadów, umożliwiających odzysk surowców wtórnych, wg zasad określonych w punkcie 8.3. niniejszych „kierunków”.
 - d) rozwiązań oczyszczania ścieków i sieci kanalizacyjnych, w tym wspólnych dla zespołów wsi zwodociągowanych, wg zasad określonych w punkcie 8.2. niniejszych „kierunków”,
 - e) zachowania dotychczasowej struktury przestrzennej gruntów rolnych i leśnych z możliwością jej korygowania (dolesienia) i wzbogacania ekologicznego (polne drzewa, remizy, użytki ekologiczne itp.)
 - f) utrzymania wartościowych i intensywnie użytkowanych gruntów rolnych jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej z ewentualnym zachowaniem dotychczasowych form użytkowania i kierunków produkcji przy jednoczesnym prowadzeniu działań inspirujących na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego zwłaszcza na terenach stanowiących otulinę N.P.N.,
 - g) na etapie sporządzania planów miejscowych przyjmowania zwartych kompleksów gleb chronionych (od III b do IV b) za ogranicznik rozwoju budownictwa pozarolniczego z zastosowaniem ustawowych przepisów,
 - h) podnoszenia jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez regulację stosunków wodnych na gruntach ornych i użytkach zielonych,
 - i) racjonalnej eksploatacji złoża kruszywa grubego „Łupianka Stara” (złóże o zasobach zarejestrowanych) – zachowaniem wymogów określonych w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96)
 - j) w ramach ist. 23 punktów eksploatacji surowców mineralnych na terenie gminy kwalifikuje się:
 - 6 punktów do sukcesywnej rekultywacji, głównie o kierunku rolnym lub leśnym,
 - 17 punktów do dalszej eksploatacji głównie na potrzeby miejscowej ludności.

- k) zachowania w dotychczasowym użytkowaniu terenów uznanych za „obszary perspektywiczne występowania złóż surowców mineralnych stałych określonych w punkcie 1.3.2. „uwarunkowań”.

3. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY

Ochrona i utrzymanie w należyтым stanie obiektów zabytkowych i obiektów o charakterze zabytkowym wobec braku lub niedostatecznej ilości środków na ich utrzymanie, a także w miarę ubytku ludności, stwarzać będzie coraz więcej problemów.

Występujące na obszarze miasta i gminy dobra kultury (obiekty zabytkowe i o charakterze zabytkowym oraz obiekty archeologiczne) będą nabierały z biegiem lat wartości historycznej. Obiekty te będą także ulegały dalszej dewastacji technicznej, jeżeli nie podejmie się odpowiednich działań w celu utrzymania ich należytego stanu lub rekonstrukcji niektórych z nich.

Rozwiązanie tego problemu będzie wymagało skoordynowania działań administracji rządowej i samorządowej.

3.1. Ochrona obiektów zabytkowych i o wartościach kulturowych

1) Kierunki działań:

- a) ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania odpowiednich zaleceń co do zasad i metod ochrony zabytków i obiektów o wartościach kulturowych,
- b) ścisłej współpracy władz miasta i gminy z Państwową Służbą Ochrony Zabytków,
- c) kontroli stanu technicznego obiektów zabytkowych oraz udzielania pomocy ich właścicielom, z udziałem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w celu należytego utrzymania obiektów,
- d) zapewnienia właściwego użytkowania obiektów zagrożonych,
- e) w szczególnych przypadkach pozyskiwania obiektów zagrożonych przez gminę i wtórne ich zbycia, nabywcom gwarantującym właściwe ich utrzymanie lub zagospodarowanie,

2) Realizacja powyższych kierunków wymagać będzie:

- a) ustalenia stref ochrony konserwatorskiej :
 - strefy A – pełnej ochrony konserwatorskiej, obejmującej osiedla kolejarskie Łapy Osse i Wygwizdowo oraz cmentarz grzebalny, nieczynny ewangelicko-prawosławny, na obszarze której wszelka działalność projektowa i remontowo-budowlana powinna być uzgadniania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
 - strefy K – ochrony krajobrazu, obejmującej obszar ograniczony ulicami: Graniczną, Nilskiego-Łapińskiego, Cmentarną i Długą i związane integralnie z zespołem miejskim,
 - strefy E – ochrony ekspozycji
 - widoku na wieżę ciśnień z ul. Ks. Bagińskiego, ul. Cmentarnej i przejazdu kolejowego,

- widoku kościoła parafialnego p.w. ś.ś Piotra i Pawła u zbiegu ul. Nilskiego- Łapińskiego i 3-go Maja.
- b) ustalenia linii zabudowy do zachowania od następujących ulic; Kolejowa, Warszawska, Wygwizdowo, 3-go Maja, Spółdzielcza, fragmenty ul. Głównej (od ul. Polnej do Goździkowskiej i od ul. Armii Krajowej do Boh. Westerplatte),
- c) ustalenia osi do zachowania następujących ulic: Główna, Leśnikowska, Boh. Westerplatte, Handlowa, Nowa, Średnia, Przechodnia, Polna, Śliska, Spółdzielcza, Płonkowska, Mokra, Goździkowska, Mostowa, Plac XX-lecia, Cmentarna, 3-go Maja, Graniczna, Bociańska, Piękna, Wodociągowa, Długa, Nadnarwiańska, Mała, Czerwonego Krzyża i Ks. Bagińskiego,
- d) utrzymania pierwotnych granic działek osad kolejarskich przy ul. Kolejowej, Warszawskiej i Wygwizdowo,
- e) wpisania do rejestru zabytków następujących obiektów:
 - plebani parafialnej p.w. św. Piotra, drewnianej wraz z ogrodem,
 - wiktoriau, ul. Parafialna, mur. lata 30-te XX w.,
 - domu parafialnego ul. Cmentarna, drew. 1929 r.,
 - domu Nr 2, ul. 3-go Maja (dawny szpital legionowy) drewn.,
 - kapliczki, ul. Długa, mur. 1920 r.,
 - wieży ciśnień mur. lata 20-te XX w.,
 - domu nr 8, ul. Spółdzielcza, drewn. 1925 r.,
 - domu Nr 5, ul. Ks. Bagińskiego, drewn. tynkowany lata 20-te XX w.
- f) zachowania w miarę możliwości, obiektów o wartościach kulturowych wymienionych w katalogu zabytków,
- g) uporządkowania cmentarza ewangelicko-prawosławnego i wykonania dokumentacji ewidencyjnej,
- h) wykonania kart ewidencyjnych obiektów o wartościach kulturowych, a także wykonania studium historyczno-architektonicznego kościoła.

3.2. Ochrona stanowisk archeologicznych wymagać będzie:

- a) wprowadzenia odpowiednich ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczących ochrony obiektów archeologicznych,
- b) w przypadku wystąpienia konieczności przeznaczenia terenów ze stanowiskami archeologicznymi na ważne cele publiczne, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy ustalić sposób postępowania uzgodniony z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków Archeologicznych,
- c) ustalenia w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów, obowiązku zawiadamiania służbę archeologiczną w przypadku natrafienia na obiekty nieznanego pochodzenia, podczas prowadzenia prac ziemnych.

3.3. Tworzenie nowych wartości kulturowych wymagać będzie:

- a) wprowadzenia ustaleń w planach miejscowych oraz decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów dotyczących kultywowania regionalnych form architektonicznych oraz tradycji materiałowych i konstrukcyjnych,

- b) indywidualizowania form zabudowy i zagospodarowania przestrzeni publicznych w dostosowaniu do otaczającej zabudowy i krajobrazu, poprzez stosowne ustalenia w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów.

4.KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I OBSZARÓW DLA TYCH POTRZEB

4.1. Tendencje demograficzne

- a) Uwzględniając dotychczasowa tendencje demograficzna w mieście i gminie, prognozuje się dalsze sukcesywne zmniejszanie się ludności w gminie oraz dalszy wzrost w mieście. W okresie perspektywicznym ludność miasta i gminy może kształtować się na poziomie:

	2000	2005	2010
miasto	18.000	18.800	20.000
gmina	6.600	6.400	6.200

- b) W strukturze ludności miasta i gminy należy oczekiwać:
- nieznacznego spadku ludności w wieku przedprodukcyjnym,
 - nieznacznego spadku ludności w wieku produkcyjnym,
 - wzrostu ludności w wieku poprodukcyjnym.
- c) Utrzymujący się w mieście wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym wymagać będzie zapewnienia miejsc pracy.
- d) Proces starzenia się ludności oraz wyludniania się wsi spowoduje konieczność:
- podjęcia działań związanych z budową systemu zabezpieczeń społecznych,
 - ukierunkowania instrumentów polityki rolnej na powstawanie dużych gospodarstw,
 - zagospodarowywania substancji budowlanej pozbawionej użytkowników.

4.2. Kierunki przekształceń i rozwoju mieszkalnictwa

- 1) Z prognozy demograficznej wynika, że na terenie miasta wystąpi potrzeba ilościowego wzrostu zasobów mieszkaniowych, zaś na terenach wiejskich potrzeby te będą ograniczone do wymiany zasobów mieszkaniowych. Zakłada się osiągnięcie w okresie perspektywicznym wskaźnika nasycenia w mieszkania na poziomie 400 mieszkań na 1000 ludności. Stan zasobów mieszkaniowych w Łapach, biorąc pod uwagę zakładaną liczbę ludności w 2010 r. powinien wynosić około 8.000 mieszkań, co oznacza realizację około 2.900 mieszkań. Na terenach wiejskich, mimo spadku liczby ludności do 2010 r., osiągnięcie zakładanego wskaźnika wymagać będzie realizacji około 620 mieszkań.
- 2) **Kierunkami działań** w zakresie mieszkalnictwa będą głównie: modernizacja istniejącej zabudowy, wymiana budynków w złym stanie technicznym,

wyposażenie mieszkań w urządzenia i instalacje techniczne oraz realizacja nowej zabudowy w mieście Łapy oraz w poszczególnych wsiach na terenie gminy.

- 3) **Główne zadania w zakresie mieszkalnictwa to:**
- a) realizacja zabudowy mieszkaniowej na terenach wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
 - b) utrzymanie, modernizacja, wymiana i uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej w wolnych przestrzeniach istniejących między zabudową („plomby”),
 - c) wyznaczanie w miarę potrzeb nowych terenów budownictwa mieszkaniowego oraz mieszkaniowo-usługowego w trybie planowania przestrzennego,
 - d) rozwój systemów infrastruktury technicznej podnoszącej standard mieszkań i warunków zamieszkiwania ludności.

4.3. Kierunki przekształceń i rozwoju usług

- 1) **Obsługa ludności na poziomie ponadpodstawowym** w zakresie: administracji samorządowej, szkolnictwa średniego, lecznictwa zamkniętego i specjalistycznego, kultury, sportu kwalifikowanego, specjalistycznego handlu i rzemiosła i innych realizowana będzie w Łapach.

W zakresie innych urządzeń ponadgminnych jak administracja powiatowa, prokuratura, sądownictwo i inne specjalistyczne usługi miasto i gmina będą obsługiwane przez urządzenia zlokalizowane w Białymstoku.

- 2) **Obsługa ludności w zakresie podstawowych usług komunalnych** w zakresie: oświaty, zdrowia i opieki społecznej, kultury, sportu oraz innych usług zlokalizowanych w sieci osadniczej terenów wiejskich, wobec malejącej liczby ludności gminy, pozostanie generalnie na obecnym poziomie ilościowym, natomiast wzrastać powinna jej strona jakościowa. Odmienna sytuacja w zakresie rozwoju usług zaistnieje w Łapach. Wobec przewidywanego wzrostu liczby mieszkańców miasta przewiduje się konieczność realizacji nowych urządzeń w zakresie: szkolnictwa, sportu, handlu i innych.

- 3) **Główne zadania w zakresie usług komunalnych to:**

- a) Zabezpieczenie w budżetach gminy odpowiednich środków finansowych na utrzymanie, modernizację i rozbudowę urządzeń służących ludności:
 - Szkół podstawowych w miejscowościach: Łapy (4), Bokiny, Daniłowo Duże, Łupianka Stara, Płonka Kościelna i Uhowo.
Przewiduje się budowę nowego obiektu w Łapach.
 - Przedszkoli: w Łapach (2) oraz oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych w Łapach (3) oraz w/w wsiach,
 - Gimnazjum zlokalizowanego w Łapach i Płonce Kościelnej,
 - Domu Pomocy Społecznej w Uhowie,
 - Domu Kultury w Łapach,

- Domów kultury i świetlic we wsiach: Łapy Szolajdy, Bokiny, Daniłowo Duże, Gąsówka Skwarki, Płonka Kościelna, Stara Łupianka, Uhowo, Wólka Waniewska,
 - Biblioteki w Łapach oraz punktów bibliotecznych we wsiach: Uhowo, Płonka Kościelna i Daniłowo,
 - Żłobka w Łapach,
 - Stadionu Miejsko-Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz boisk sportowych we wsiach: Łapy Szolajdy, Gąsówka Skwarki, Płonka Kościelna i Uhowo,
 - Urzędu Miasta i Gminy w Łapach,
 - Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Łapach oraz remiz strażackich we wsiach: Bokiny, Daniłowo Duże, Płonka Kościelna, Roszki Wodzki, Stara Łupianka, Uhowo, Wólka Waniewska,
- b) Zabezpieczenie w budżecie powiatowym środków finansowych na utrzymanie, modernizację i rozbudowę następujących obiektów:
- Zespołu Szkół Mechanicznych, projektowana budowa sali gimnastycznej,
 - Liceum Ogólnokształcącego.
- c) Tworzenia warunków do zagospodarowania nieużytkowanych komunalnych obiektów i terenów usługowych oraz terenów przewidzianych w planie zagospodarowania przestrzennego, pod kątem zmiany bądź rozszerzenia funkcji użytkowej obiektów. Dotyczy to terenów położonych w Łapach – Osse: 16 UOp; U, K, KS.

4) **Obiekty i urzędy pozostałe**

Zakłada się utrzymanie istniejących obiektów i urzędów oraz podniesienia standardu świadczonych usług.

Przewiduje się także rozwój innych urzędów usługowych, w zależności od zapotrzebowania.

5) **Główne zadania w zakresie pozostałych urzędów obsługi ludności to:**

- a) Zapewnienie warunków do utrzymania, modernizacji i rozbudowy następujących obiektów i urzędów:
- szpitala w Łapach, przewidywana jest restrukturyzacja,
 - przychodni w Łapach,
 - aptek i punktów aptecznych ,
 - Obwodowego Urzędu Poczty P.P.U.P. „Poczta Polska” oraz 2 urzędów pocztowych w Łapach oraz Urzędu Poczty w Płonce Kościelnej,
 - obiektów handlowych w Łapach oraz we wsiach na obszarze gminy,
 - obiektów i punktów gastronomicznych w Łapach,
 - banków (PKO BP Ekspozytura, Bank Gdański Filia, Bank Spółdzielczy), instytucji ubezpieczeniowych (PZU „Życie” Inspektorat, PZU przedstawicielstwo, Towarzystwo Ubezpieczeniowo-Reasekuracyjne „Polisa” Filia),

- kościołów w miejscowościach: Łapy (3), Płonka Kościelna, Daniłowo Duże, Bokiny i Uhowo,
 - cmentarzy w miejscowościach: Łapy, Bokiny, Płonka Kościelna i Uhowo.
- b) tworzenie warunków do rozwoju urządzeń usługowych z zakresu:
- handlu, gastronomii i rzemiosła oraz urządzeń turystyki i wypoczynku (agroturystyki) w miejscowościach: Uhowo, Bokiny, Łapy Szolajdy, Łapy Dębowa, Łapy Pluśniaki,
 - innych urządzeń usługowych wynikających z zapotrzebowania i napływających ofert.

Tworzenie terenów pod nowe usługi powinno dokonywać się poprzez opracowanie nowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Przedmiotem szczególnego zainteresowania opracowaniem nowych planów powinny być tereny przeznaczone w obowiązującym planie ogólnym, które nie są dotychczas wykorzystane na przewidywane cele. Dotyczy to:

- Łapy Osse :16 UOp, U, K, KS,
- 15 UO – ul. Żwirki i Wigury
- 14 UO – ZSM, rozszerzenie funkcji,
- 23 U
- 26 UZ – rozszerzenie funkcji,
- 30 U - rozszerzenie funkcji,
- 31 UR
- 32 U - ul. Matejki i ul. Nowa rozszerzenie funkcji,
- 35 UK – Łapy Pluśniaki
- 36 UT – „Sosenka”.

5. KIERUNKI ROZWOJU EKONOMICZNEGO MIASTA I GMINY

5.1. Kierunki rozwoju przemysłu, rzemiosła produkcyjnego, budownictwa, transportu i składowania będzie odbywać się z wykorzystaniem w szczególności:

- lokalnych surowców: rolniczych, mineralnych i drzewnych,
 - możliwości silnie rozwiniętego układu kolejowego,
 - aktywności gospodarczej mieszkańców,
- 1) **Racjonalne wykorzystanie niezagospodarowanego majątku trwałego i terenów budowlanych** z przeznaczeniem na cele produkcyjno-usługowe, dotyczyć może w szczególności:
- a) byłej bazy kółek rolniczych w Gąsówce Osse (42 RUP),
 - b) wyznaczonych w miejscowym planie ogólnym m. Łapy terenów: 39 KS, 49 RUP, 51 PB, 52 P, 53 P, 57 RUP.
- Wymagać to będzie rozszerzenia formy użytkowania poprzez opracowanie planu miejscowego.
- 2) **Utrzymanie istniejących zakładów produkcyjnych w:**
- a) Łapach,
 - b) Na obszarze gminy we wsiach: Bokiny, Gąsówka Oleksin, Gąsówka Osse, Płonka Strumianka, Stara Łupianka, Uhowo.

- 3) **Uelastycznienie ustaleń planu miejscowego** zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do terenów przemysłowo-składowych położonych w Łapach np. o funkcje usługowe, usługowo-produkcyjne, w celu łatwiejszego pozyskiwania nabywców nieruchomości, o różnorodnej działalności.
- 4) **Dopuszczenie w ustaleniach nowych planów miejscowych**, sporządzonych dla terenów mieszkaniowo-usługowych, wprowadzenia nieuciążliwych dla tej zabudowy zakładów produkcyjnych. Dotyczyć to powinno głównie zabudowy jednorodzinnej.

5.2. Kierunki rozwoju rolnictwa i jego otoczenia.

- 1) **Ochrona i poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej** wymagać będzie w szczególności:
 - a) kontynuacji regulacji stosunków wodnych na użytkach zielonych i gruntach ornych, przeznaczonych w studium do celów produkcji rolniczej, wymagających tych zabiegów,
 - b) ochrony systemów drenażowych i melioracyjnych przed zniszczeniem lub dewastacją w trakcie ewentualnych działań inwestycyjnych w sferze infrastruktury technicznej ponadlokalnej,
 - c) ochrony kompleksów wartościowych gruntów przed przeznaczeniem na cele nierolnicze,
 - d) ekologizację produkcji rolniczej, zwłaszcza poprzez zwiększenie udziału nawożenia organicznego,
 - e) eliminacji zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza,
 - f) dokonywania zalesień gruntów marginalnych dla produkcji rolniczej.
- 2) **Poprawa struktury własnościowej obszarów rolnych i rozłogów gospodarstw rolnych** poprzez:
 - a) sukcesywne prowadzenie scaleń i wymiany gruntów zwłaszcza w celu uzyskania zwartych kompleksów gruntów skarbu państwa i komunalnych (w tym zalesień do i zbywania jako nowe gospodarstwa oraz lokalizacji urządzeń pozarolniczych) oraz poprawy rozłogów prężnych ekonomicznie (rozwojowych) gospodarstw rolnych indywidualnych,
 - b) zbywania gruntów i nieruchomości rolnych skarbu państwa i komunalnych, przewidywanych do użytkowania rolniczego,
 - c) wspieranie doradztwem i instrumentami fiskalnymi (np. karencje, sprzedaż ratalna) rozwoju specjalistycznych i rozwojowych gospodarstw rolnych,
 - d) tworzenie warunków do zwiększania zatrudnienia, pozarolniczego w gminie dla nadwyżek siły roboczej.
- 3) **Wspieranie rozwoju otoczenia rolnictwa** w zakresie zaopatrzenia w środki produkcji; zbytu produkcji rolniczej, przetwórstwa rolniczego, mechanizacji prac rolniczych oraz obsługi weterynaryjnej poprzez:
 - a) tworzenie warunków do utrzymania istniejących urządzeń obsługi rolnictwa, a szczególnie:
 - zlewni mleka we wsiach: Bokiny, Daniłowo Duże, Płonka Kościelna, Roszki Wodźki,

- bazy magazynowej Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Łapach,
 - Spółdzielczego Zakładu Usługowego Kółek Rolniczych w Łapach,
 - Lecznicy dla Zwierząt w Łapach.
- b) stosowanie priorytetów i ulg podatkowych na rzecz rolnictwa.
- 4) **Podnoszenie poziomu technologii produkcji rolniczej i warunków zamieszkiwania** poprzez:
- a) rozwój wyposażenia wsi w urządzenia infrastruktury technicznej: wodociągów, kanalizacji elektroenergetyki, gazownictwa, telekomunikacji, usuwania i utylizacji odpadów,
 - b) utrzymanie istniejących urządzeń obsługi ludności i podnoszenie ich standardu w celu podniesienia jakości świadczonych usług w zakresie: edukacji, ochrony zdrowia, kultury, sportu, bezpieczeństwa przeciwpożarowego,
 - c) tworzenia warunków do powstawania nowych usług.

5.3. Rozwój urządzeń wypoczynku i turystyki

Walory środowiska przyrodniczego, na które składa się dolina rzeki Narew objęta statusem Parku Narodowego, tworzą przesłanki do rozwoju turystyki i wypoczynku, jako dodatkowego czynnika rozwoju gospodarczego miasta i gminy.

- 1) Przewiduje się rozwój następujących form rekreacji:
 - a) wypoczynek codzienny i świąteczny w Łapach i Uhowie oraz Bokinach i Starej Łupiance,
 - b) turystyka krajoznawcza i kwalifikowana: wędkarstwo, kajakarstwo, obserwacje faunistyczne i florystyczne,
 - c) wypoczynek pobytowy na terenach wiejskich w Uhowie, Bokinach, Łupiance Starej, w ośrodkach oraz w zagrodach rolniczych tj. agroturystyka na obszarze całej gminy, a w szczególności we wsiach położonych na obrzeżu Narwiańskiego Parku Narodowego.
- 2) Określonym formom rekreacji odpowiadać będą następujące formy zagospodarowania :
 - a) tereny masowego wypoczynku świątecznego na obszarach wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, obejmujące następujące urządzenia obsługi: kąpielisko, tereny sportowo-rekreacyjne, urządzenia handlowo-gastronomiczne, sanitarne, tereny biwakowe,
 - b) obiekty noclegowe: hotele, domy wycieczkowe, domki turystyczne,
 - c) zakwaterowanie w pomieszczeniach prywatnych, w siedliskach ludności stałej – agroturystyka.
- 3) **Instrumenty polityki przestrzennej** do realizacji rozwoju turystyki i wypoczynku:
 - a) sukcesywne sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poszczególnych obszarów przewidywanych do rozwoju rekreacji, uszczegóławiające warunki zagospodarowania terenów,
 - b) zagospodarowywanie wyznaczonych w planach terenów na potrzeby wypoczynku codziennego i świątecznego, w urządzenia infrastruktury

- technicznej oraz urządzenia towarzyszące: sportowo-rekreacyjne, handlowo-gastronomiczne, sanitarne, parkingowe i inne,
- c) prowadzenie akcji na rzecz organizacji wypoczynku na terenach wiejskich w zagrodach rolniczych tj. agroturystyki,
 - d) zabezpieczenie bazy noclegowej wraz z urządzeniami towarzyszącymi dla rozwoju turystyki, głównie w Łapach.

6. KIERUNKI PRZEKSZTAŁCENÍ I ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ ZAGOSPODAROWANIA MIASTA I GMINY

6.1. Obszary przekształceń przestrzennych

Perspektywiczne kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łapy, wynikające z istniejących uwarunkowań przestrzenno-gospodarczych, zamierzeń i działań inwestycyjnych gminy oraz zamierzeń rządowych i innych instytucji działających na obszarze województwa stwarzają przesłanki do wyróżnienia obszarów na terenie miasta i gminy, które będą ulegały przekształceniom przestrzennym.

Wydziela się następujące strefy zagospodarowania przestrzennego, zróżnicowane co do celów i instrumentów polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania:

- Strefa A – obszarów zabudowy miasta i gminy,
- Strefa B – obszarów otwartych miasta i gminy.

Obszary zabudowy miasta i gminy będą generalnie kształtowane wzdłuż istniejących ciągów komunikacji i infrastruktury technicznej. Główną ścieżką rozwojową obszaru miasta Łapy i zespołu wsi podmiejskich stanowić będzie układ przestrzenny kształtowany wzdłuż linii kolejowej Warszawa-Białystok.

Na tym kierunku zamierza się stworzyć zintegrowany otwarty układ przestrzenny w układzie liniowym dogodny do obsługi komunikacyjnej i infrastrukturą techniczną. Tworzyć go będą:

- a) wieś Uhowo z terenami rozwojowymi mieszkalnictwa na kierunku północno-wschodnim i terenami rekreacyjnymi na południu i wzdłuż rzeki Narwi,
- b) miasto Łapy z terenami rozwojowymi w ograniczonym zakresie na kierunku północno-zachodnim i południowym (grunty wsi Łapy Szolajdy) oraz na kierunku Łapy Osse,
- c) osiedle Łapy Osse i tereny sąsiadujących wsi : Gąsówka Osse, Stara Gąsówka, Łapy Łynki i Łapy Kołpaki z preferencją rozwoju ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej.

Uzupełniającymi kierunkami rozwoju będą:

- a) Łapy – Płonka Kościelna, wzdłuż drogi nr 681 – funkcje mieszkaniowe, usługowe i produkcyjno-gospodarcze,
- b) Kierunek południowy wzdłuż doliny Narwi – Łapy Szolajdy, Łapy Dębowina, Łapy Pluśniaki, Łapy Korczaki , Gąsówka Oleksin – funkcje mieszkaniowe, gospodarcze i rekreacyjne.

Pozostałe wsie będą rozwijały się w ramach terenów wyznaczonych w planie gminy i w dalszej perspektywie na kierunkach określonych na planszy kierunków niniejszego studium.

Terenami preferowanymi do rozwoju rekreacji i wypoczynku, poza terenami w Uhowie, Łapach i wzdłuż doliny Narwi na kierunku południowym rozwoju Łap będą grunty w Bokinach i Starej Łupiance na południowych zboczach wzdłuż doliny Narwi.

6.2. Strefa A – obszarów zabudowy miasta i gminy.

6.2.1. Cele polityki przestrzennej w tej strefie to:

- a) utrzymanie i podnoszenie standardu użytkowego i cywilizacyjnego istniejącej zabudowy, o dobrych i średnich stanach technicznych,
- b) modernizacja i rewitalizacja zabudowy i zagospodarowania terenów zagrożonych degradacją i przekształcenia zdegradowanych,
- c) utrzymanie w dobrym stanie technicznym obiektów zabytkowych i ochrona obszarów o wartościach kulturowych,
- d) tworzenie warunków do racjonalnego wykorzystania niezagospodarowanego lub użytkowanego ekstensywnie majątku produkcyjnego i rezerw terenowych, wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych na cele budowlane,
- e) tworzenie w miarę potrzeb warunków do zagospodarowania i zabudowy terenów rozwoju wielofunkcyjnego miasta i gminy na nowych terenach wyznaczonych na ten cel w niniejszym studium,
- f) zapewnienie co najmniej normatywnych warunków sanitarnych zamieszkiwania ludności w zakresie jakości powietrza atmosferycznego, hałasu, wibracji i elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego,
- g) zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców w zakresie komunalnej infrastruktury społecznej i zapewnienie możliwie najlepszej jej dostępności,
- h) zaspokojenie w preferowanym przez użytkowników standardzie wewnętrznych potrzeb transportowych strefy – podstawowym i uzupełniającym układem ulicznym i ewentualnie środkami komunikacji zbiorowej,
- i) zaspokojenie zapotrzebowania podmiotów gospodarczych, społecznych i mieszkańców na niezawodną i w odpowiednim standardzie dostawę wody, energii elektrycznej, gazu, ciepła z systemu scentralizowanego i usług telekomunikacyjnych,
- j) tworzenie nowych wartości kulturowych przestrzeni publicznych w przekształceniach istniejącej zabudowy i w zabudowie na nowych terenach,
- k) dostosowanie nowej zabudowy do warunków fizjograficznych terenów i jej powiązanie z istniejącą zwartą strukturą przestrzenną oraz terenami otwartymi.

6.2.2. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów strefy:

- 6.2.2.1. Obszary o symbolu 1 w rysunku studium miasta i tereny istniejącej zabudowy wiejskiej – przekształceń, modernizacji i uzupełnień zabudowy.

- 1) Obszar ten obejmuje tereny mieszkalnictwa usług oraz produkcyjno-gospodarcze:
 - w północnej części miasta w szczególności w sąsiedztwie ulic: Głównej, cz. Polnej, cz. Matejki, Tuwima, Szpitalnej, Gen. Maczka, Leśnikowskiej, cz. Spółdzielczej, cz. Mostowej, Dolnej i Westerplatte,
 - w południowej części miasta w sąsiedztwie ulic: Nilskiego-Łapińskiego, Granicznej, Pięknej, Bociańskiej, cz. Długiej, 3-go Maja, Ks. Bagińskiego, Czerwonego Krzyża, Nadnarwiańskiej, Sienkiewicza, Grzybowej, Brańskiej i Harcerskiej,
 - osiedla Łapy oraz Gąsówka Osse i cz. wsi Gasówka Oleksin,
 - w poszczególnych wsiach gminy.

- 2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:
 - a) sukcesywna wymiana zabudowy zdekapitalizowanej na nową,
 - b) modernizacja zabudowy o stanach technicznych i walorach funkcjonalnych uzasadniających poniesienie nakładów na te działania lub wymuszona sytuacja materialna właścicieli,
 - c) dogęszczanie zabudowy na działkach zabudowanych ekstensywnie poprzez podziały, z wykorzystaniem istniejącej sieci ulic i dojazdów,
 - d) dogęszczania zespołów zabudowy poprzez wykorzystanie terenów plombowych z tworzeniem nowych ulic i dojazdów na podstawie sporządzanych planów miejscowych,
 - e) wzbogacenie programu usług elementarnych (handlu, gastronomii i rzemiosła) w otoczeniu przestrzeni publicznych i w ramach zabudowywanych działek mieszkalnictwa głównie jednorodzinnego,
 - f) sukcesywne wprowadzanie w obszarze centrum miasta zwłaszcza przy ulicach: Głównej, Średniej, Piaskowej, Przechodniej, Dolnej, Gęsiej, Nowy Rynek usług o charakterze miejskim i ponadlokalnym,
 - g) intensyfikacja wykorzystania terenów przemysłowo-gospodarczych w rejonie ul. Mostowej, Harcerskiej, Żwirki Wigury i Południowej, poprzez stworzenie warunków do ich reparcelacji (nowe ulice i infrastruktura),
 - h) utrzymanie, modernizacja i rozbudowa istniejącego układu ulicznego w zakresie poprawy parametrów technicznych oraz realizacji brakujących nawierzchni ulic i odwodnień,
 - i) realizacja brakujących elementów infrastruktury technicznej zwłaszcza gazowniczej i kanalizacyjnej,
 - j) ochrona walorów kulturowych układu zabudowy w południowej części miasta, w otoczeniu kościoła Św. Piotra i Pawła (ul. Ks. Bagińskiego, 3-go Maja, Cmentarna),
 - k) w miarę możliwości wykształtowanie w większych zespołach zabudowy plombowej placyków i skwerów, co dotyczy w szczególności pozbawionej tych elementów południowej cz. miasta.

6.2.2.2. Obszary o symbolu 2 w rysunku studium – utrzymania modernizacji i uzupełnień zabudowy.

- 1) Obszary te obejmują tereny: zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, zagrodowej usług ponadlokalnych i lokalnych, rekreacji i wypoczynku oraz przemysłowo-gospodarczej, zrealizowanej gł. w okresie powojennym na bazie planów miejscowych lub innych opracowań planistycznych i realizacyjnych w tym w szczególności:

- w północnej cz. miasta zespoły w rejonie ulic: Władysława Sikorskiego, Goździkowskiej, Chełmońskiego i Pankiewicza oraz Pivnej, Leśnikowskiej, Łąkowej, Wł. Pietrowskiego, Wł. Puchalskiego, Glinianej, Nowej, Nowy Rynek, Armii Krajowej, Gęsiej i Wł. Sikorskiego a także fragmentarycznie przy ul. Płonkowskiej i Rzemieślniczej,
- w południowej cz. miasta: w rejonie ulic: Cmentarnej, Długiej, Stalowej i Czerwonego Krzyża, Żwirki i Wigury oraz tereny Cukrowni Łapy, Zakładu Mleczarskiego i sąsiadujące,
- osiedle Łapy Osse i tereny zabudowy wsi: Łapy Szolady i Łapy Dębowna oraz Gąsówka Stara, Gasówka Osse, Łapy Pluśniaki, Uhowo i Płonka Strumianka.

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

- a) utrzymanie z możliwością modernizacji i rozbudowy w granicach posiadanych działek usług: podstawowych, ogólnomiejskich i ponadlokalnych na działkach wydzielonych, w szczególności z zakresu: szkolnictwa, zdrowia, administracji, ochrony p. pożarowej i administracji publicznej i gospodarczej,
- b) wzbogacenie programu usług w tym publicznych ogólnomiejskich i ponadlokalnych w obszarze centrum miasta zwłaszcza w otoczeniu: ul. Wł. Sikorskiego (poprzez intensyfikację i przekształcenia zabudowy istniejącej), ul. Głównej, Piaskowej, Nowy Rynek, Średniej, Handlowej (z przebudową budynków istniejących), Gęsiej i Pivnej (plomby) w powiązaniu w miarę potrzeby ze zwartą zabudową mieszkaniową średniej intensywności,
- c) wykształtowanie pomocniczego ośrodka usługowego w południowej części miasta w rejonie skrzyżowania ulic Żwirki i Wigury, 3-go Maja i drogi do Suraza z udziałem programu głównie z zakresu obsługi ludności tj. szkolnictwa, zdrowia, kultury, handlu, gastronomii i rzemiosła usługowego, w częściowym powiązaniu z zabudową mieszkaniową o charakterze zwartym,
- d) realizacja zabudowy średniointensywnej typu wielorodzinnego z usługami elementarnymi (o wysokości 3-4 kondygnacji naziemnych) na terenach między istniejącym cmentarzem, ul. Żwirki i Wigury i drogą do Suraza; powiązanej przestrzennie i programowo z istniejącym w sąsiedztwie zespołem tego typu zabudowy oraz uzupełnienie istniejącego zespołu mieszkaniowego (między ul. Cmentarną, 11 Listopada i M. Konopnickiej) na rezerwach terenu położonych na północ od już zrealizowanej zabudowy, z uwzględnieniem „trudnych” warunków fizjograficznych,
- e) realizacja ew. zabudowy średniointensywnej wielorodzinnnej lub jednorodzinnej szeregowej (o układach pierzejowych) powiązanej z usługami w parterach na ekstensywnie zabudowanych terenach w centrum miasta w otoczeniu ul. Głównej, Nowy Rynek, Średniej i Gęsiej z uwzględnieniem priorytetu lokalizacyjnego usług określonych w punkcie „b”,
- f) modernizacja części zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnnej stosownie do: potrzeb programowych i

funkcjonalnych właścicieli i użytkowników oraz stanów technicznych,

- g) fragmentaryczne dogęszczenia zabudowy j.w. z wykorzystaniem terenów plombowych (niezabudowanych) i wtórnej parcelacji ponadnormatywnych działek, głównie na bazie wykształtowanego już układu ulicznego w północnej i południowej części miasta,
- h) dogęszczenia ekstensywnie zainwestowanych zabudową rolniczą (zagrodową) i jednorodzinną terenów we wsiach: Łapy Szołajdy, Łapy Dębowina, Gąsówka Stara i Gąsówka Osse z wykorzystaniem istniejących układów ulicznych i ich rozbudową na podstawie fragmentarycznych planów miejscowych sporządzanych stosownie do bieżących potrzeb inwestycyjnych,
- i) utrzymanie i modernizacja istniejących zakładów przemysłowych w szczególności Cukrowni Łapy i Zakładu Mleczarskiego oraz racjonalne wykorzystanie rezerw terenów przemysłowych wyznaczonych na te cele w obowiązującym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta (w rej. ul. Brańskiej),
- j) dokończenie budowy ciepłowni miejskiej z jej dostosowaniem do wykorzystania proekologicznych nośników energetycznych (np. paliwa gazowego),
- k) zmniejszenie uciążliwości zakładów przemysłowych określonych w punkcie „i” dla środowiska przyrodniczego i otoczenia poprzez instalowanie odpowiednich urządzeń technologicznych, wykorzystanie produktów odpadowych i partycypacje w modernizację miejskiego systemu kanalizacji sanitarnej,
- l) doposażenie terenów zabudowanych i projektowanych do zainwestowania z wykształtowanym układem ulicznym w urządzenia infrastruktury technicznej i nawierzchnie ulic. Dotyczy to w szczególności: systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej, gazowniczego i scentralizowanego miejskiego ciepłowniczego dla potrzeb zabudowy intensywnej,
- m) wykształcanie terenów publicznych - (niewielkich placów i skwerów w projektowanych zespołach zabudowy mieszkaniowej w tym także plombowej o większej ilości działek oraz poprawę estetyki zabudowy w trakcie jej modernizacji i uzupełnień,
- n) stosowanie tam, gdzie to możliwe w świetle przepisów prawa, scaleń i podziałów terenów budowlanych, dla uzyskania: racjonalnych rozwiązań planistycznych, uniknięcia ich przypadkowości wynikającej ze stanu własnościowego i minimalizacji konfliktów z tytułu wyznaczania terenów publicznych (ulic, placów, urządzeń infrastruktury).

6.2.2.3. Obszary o symbolu 2a w rysunku studium miasta i tereny kolejowe poza granicami miasta - utrzymania, modernizacji uzupełnień i zmian funkcji zabudowy i terenów.

- 1) Obszary te obejmują tereny: kolejowe PKP, dworców PKP i PKS, przystanków kolejowych, usług przy ul. Sikorskiego, zakładów przemysłowych (zwł. B. Z.N.T.K.) warsztatów szkolnych, Zespołu Szkół Mechanicznych oraz zabudowy mieszkaniowej w Łapach – Osse i „Wygwizdowie” objętej ochroną konserwatorską.,

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

- a) utrzymanie i modernizacja urządzeń torowych i pomocniczych trasy kolejowej PKP Warszawa – Białystok pod kątem dostosowania ich do docelowej prędkości pociągów 160 km/h w tym realizacja bezkolizyjnego dojścia podziemnego z dworca PKP do peronów,
- b) dalsze sukcesywne porządkowanie otoczenia dworca PKP zwłaszcza poprzez: dokończenie pierzei usługowej od strony północnej (w otoczeniu obecnego placu manewrowego PKS), przeniesienia placu manewrowego PKS na tereny b. Stacji rozładunkowej po południowej części dworca PKP oraz wybudowanie parkingu na tym terenie dla samochodów osobowych na potrzeby dworca i centrum usługowego miasta,
- c) racjonalne wykorzystanie obiektów i terenów przemysłowych zwłaszcza Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego i Rejonu Energetycznego dla potrzeb kolei, energetyki i innych podmiotów gwarantujących ich zagospodarowanie i maksymalny poziom zatrudnienia,
- d) uporządkowanie otoczenia i remont budynku warsztatów szkolnych Technikum Mechanicznego (Zespołu Szkół Mechanicznych) położonych bezpośrednio przy międzynarodowej trasie kolejowej, pod kątem podniesienia ich estetyki,
- e) utrzymanie i poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej (małych budynków mieszkalnych) w os. „Łapy Osse” i „Wygwizdowo” objętych ochroną konserwatorską. W odniesieniu do budynków w „Wygwizdowie” położonych w strefie uciążliwości trasy kolejowej i słabo obsłużonych komunikacyjnie pożądana byłaby zmiana ich funkcji użytkowej na inną niemieszkalną.
- f) docelowe usprawnienie komunikacji między południową i północną częścią miasta na ciągu ulic Granicznej i Mostowej – przebiegającym przez trasę kolejową w jedynym poziomie, poprzez wykonanie w okresie docelowym tego skrzyżowania jako dwupoziomowego,
- g) zabezpieczenie zabudowy mieszkaniowej i wielorodzinnej zlokalizowanej przy torowiskach kolejowych PKP w nienormatywnych odległościach przed skutkami uciążliwości ruchu na tej trasie dla tej zabudowy, poprzez zastosowanie stosownych zabezpieczeń technicznych (np. ekranów i zieleni) po uprzednim przeprowadzeniu badań uciążliwości.

6.2.2.4. Obszary o symbolu 3 w rysunku studium miasta i tereny planowane zabudowy wiejskiej - rozwoju zabudowy na terenach przeznaczonych na cele budowlane w obowiązujących miejscowych planach ogólnych zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy.

1) Obszar obejmuje tereny o funkcjach:

- a) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami – położony w sąsiedztwie istniejących osiedli, między ulicami : Cmentarną, Żwirki i Wigury, Konopnickiej i Długą i na południe od ul. Żwirki i Wigury,
- b) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami położone:
 - na zachód od ul. Głównej i Glinianej – posiadające aktualny plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego,

- między ul. Wesołą i Moką,
 - w obrębie ulic: Południowej, Żwirki i Wigury, Cmentarnej i Długiej z fragmentami wcześniej zainwestowanych terenów i pasów linii energetycznych,
 - w obrębie ulic: Wodociągowej, Okopowej, Bocianiej i projektowanej. z fragmentami istniejącej zabudowy,
 - w obrębie ulic: Granicznej, 3-go Maja, Żwirki i Wigury, Nowowiejskiej i Długiej z fragmentaryczną zabudową istniejącą, ekstensywną wzdłuż tych ulic,
 - między : ulicami Żwirki i Wigury i Szosą do Suraza oraz granicą miasta i terenem ujęcia wody,
 - w poszczególnych wsiach gminy jako enklawy wśród istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej,
- c) zabudowy przemysłowej i gospodarczej położone:
- między : cmentarzem, ul. Żwirki i Wigury, budowaną ciepłownią miejską i „Cukrownią Łapy”,
 - na zachód od istniejącego zakładu mleczarskiego,
 - w rozwidleniu tras kolejowych do Warszawy i Ostrołęki.

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

- a) przygotowanie do zabudowy terenów posiadających aktualne plany miejscowe w zakresie: podziałów geodezyjnych z ewentualnym zastosowaniem scaleń nieruchomości, pozyskanie do zasobów gruntów komunalnych terenów publicznych w tym ulic i urządzeń infrastruktury technicznej stosownie do potrzeb inwestorów i możliwości finansowych miasta, wykonanie podstawowej infrastruktury technicznej, wykonanie odwodnień i nawierzchni ulic. Powyższe działania dotyczą w szczególności terenu położonego na zachód od ul. Glinianej, Polnej i Głównej,
- b) dokończenie sporządzania planu miejscowego dla kompleksu terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położonego między ulicami: Nowowiejską, Długą, Graniczną, 3-go Maja, drogą do Suraza i granicą południową miasta, a następnie sukcesywne jego przygotowanie do zabudowy w zakresie określonym w punkcie a),
- ~~e) realizacja na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zabudowy wielorodzinnej na rezerwach terenów położonych przy ul. M. Konopnickiej (rozbudowa istniejącego osiedla przy ul. Żwirki i Wigury i Cmentarnej) oraz na terenie obok zespołu budynków wielorodzinnych przy cmentarzu,~~
- e) sporządzenie planów miejscowych dla pozostałych obszarów, dotychczas nie objętych planami, miasta i gminy; sukcesywna ich aktualizacja i uszczegóławianie w dostosowaniu do potrzeb inwestycyjnych, zgodnych z polityką przestrzenną gminy, w szczególności dotyczy to terenów mieszkaniowych i przemysłowo – gospodarczych
- d) realizacja nowego obiektu szkolnego na wyznaczonym na ten cel terenie usługowym dla potrzeb całej południowej części miasta w tym także wynikających z reformy systemu oświaty. W

rozwiązaniach architektonicznych obiektu i zagospodarowania terenu działki szkolnej należy uwzględnić: możliwość rozbudowy i powiększenia terenu w kierunku południowym, zabezpieczenie potrzeb w okresie poperspektywicznym (ilościowych i standardu jakościowego) oraz włączenie znaczącego obiektu publicznego jakim jest szkoła w tworzenie zrębów centrum usługowego w południowej części miasta.

e) sukcesywne sporządzanie planów miejscowych dla pozostałych terenów mieszkaniowych w zależności od tempa narastania popytu na działki budowlane mieszkaniowe i wyczerpywania się wcześniej stworzonych zasobów. Decyzje w kwestii kolejności sporządzania planów miejscowych dla terenów j.w. powinny w szczególności uwzględniać:

- położenie terenu z punktu widzenia zapewnienia zwartości struktury przestrzennej miasta i dostępności komunalnej infrastruktury społecznej zwłaszcza szkół i przedszkoli oraz miejsc pracy mieszkańców,
- położenie terenu w stosunku do głównych ciągów komunikacyjnych i możliwości powiązań z już wykształtowanymi układami ulicznymi sąsiedniej zabudowy,
- możliwości efektywnego wykorzystania istniejących w sąsiedztwie elementów infrastruktury technicznej (kanalizacyjnej, wodociągowej i elektroenergetycznej) potaniające wyposażenie nowej zabudowy w te urządzenia.

Z punktu widzenia w/w kryteriów w pierwszej kolejności powinny być sporządzane plany miejscowe dla terenów położonych w granicach administracyjnych miasta, a w drugiej dopiero we wsiach podmiejskich. W granicach miasta o wyborze kolejności sporządzania planów miejscowych decydować powinny poza kryteriami w/w również kryteria fizjograficzne i częściowo struktury własnościowej terenów. W terenach położonych w obszarze strefy ochronnej (otuliny Narwiańskiego Parku Narodowego) należy w sporządzanych dla nich planach miejscowych uwzględnić stosowne warunki obowiązujące w tym obszarze.

W planach miejscowych należy uwzględnić dobre powiązania zabudowy ulicami i ciągami pieszymi z sąsiadującymi terenami otwartymi.

f) tworzenie warunków do zabudowy i zagospodarowania terenów przemysłowo-gospodarczych poprzez: ~~doposażenie ich w infrastrukturę techniczną i podstawowa „sieć” uliczną poprawiającą dostępność transportową – stosownie do faktycznie występującego zapotrzebowania na takie tereny. W pierwszej kolejności działaniami takimi powinny być objęte tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących większych zakładów przemysłowych miasta,~~

- ~~doposażanie istniejących terenów oraz położonych w bezpośrednim ich sąsiedztwie w infrastrukturę techniczną i podstawową „sieć” uliczną,~~

- przygotowanie planistyczne nowych terenów pod przemysł, składy, magazyny i usługi, położonych przy ciągach dróg wojewódzkich na gruntach wsi Uhowo i Płonka Kościelna oraz w pasie między b. Cukrownią Łapy a wsiami Łapy-Szołajdy i Łapy-Dębowina,

g) realizacja zagospodarowania urządzeń rekreacji i wypoczynku: terenów plażowo-kąpieliskowych „Sosenka”, Parku Miejskiego i w południowej części miasta przy ujęciu wód Cukrowni Łapy.

6.2.2.5. Obszary o symbolu 4 w rysunku studium miasta i tereny rozwojowe w gminie - wielofunkcyjnego rozwoju miasta i gminy na terenach wyznaczonych na ten cel w niniejszym studium.

1) Obszar obejmuje następujące tereny:

- a) predystynowane dla przyszłościowego rozwoju mieszkalnictwa średniointensywnego (głównie wielorodzinnego) i usług oraz nieuciążliwych dla otoczenia i środowiska miejsc pracy położone na południe od granic miasta i od wyznaczonych na te cele terenów przy ul. Żwirki i Wigury,
- b) predystynowane do rozwoju przyszłościowego zabudowy mieszkaniowej typu jednorodzinnej z usługami i nieuciążliwymi zakładami produkcyjnymi położone:
 - na kierunku zachodnim od opracowanych planistycznie terenów przy ul. Glinianej, Polnej i Głównej – równolegle do doliny rz. Awissy, w obszarze strefy ochronnej Narwiańskiego Parku Narodowego,
 - na kierunku zachodnim od Szpitala Miejskiego przy ul. Goździkowskiej,
 - na południe od granicy południowej miasta w sąsiedztwie zabudowy wsi: Łapy Szołajdy i Łapy Dębowina na wschód od drogi do Suraża z wyłączeniem pasa terenów gazociągu wysokiego ciśnienia : Białystok – Łapy – Łomża,
 - na gruntach wsi Łapy Kołpaki i Łapy Łynki z wyłączeniem pasa gazociągu j.w. i terenów łąkowo-leśnych,
 - na gruntach m. Łapy (os. Łapy Osse),
 - na gruntach wsi Uhowo w kierunku północno – wschodnim.
- ~~e) predystynowane do rozwoju zabudowy przemysłowo-gospodarczej w rozwidleniu tras kolejowych do Warszawy i Ostrołeki.~~
- c) predystynowane do rozwoju zabudowy przemysłowej, składów, magazynów i usług położone:
 - w rozwidleniu tras kolejowych do Warszawy i Ostrołeki,
 - w pasie między b. Cukrownią Łapy a wsiami Łapy-Szołajdy i Łapy-Dębowina,
 - na gruntach wsi Płonka Kościelna w pasie między Łapami a Płonką Kościelną na południe od drogi wojewódzkiej Nr 681,
 - na gruntach wsi Uhowo na północ i południe od drogi wojewódzkiej Nr 682 do terenów leśnych oraz terenami

kolejowymi i terenami rozwojowymi mieszkalnictwa i usług
Uhowa,

- ~~d) w poszczególnych wsiach gminy do rozwoju funkcji mieszkaniowych, usługowych, gospodarczych i rekreacyjnych zgodnie z rysunkiem studium w skali 1:25.000.~~
- d) w pozostałych wsiach gminy do rozwoju funkcji mieszkaniowej typu jednorodzinnego z usługami i nieuciążliwymi zakładami produkcyjnymi oraz funkcji rekreacyjnych, zgodnie z rysunkiem studium w skali 1:25000.

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

- ~~a) uruchamianie przygotowania planistycznego, geodezyjnego i infrastrukturalnego poszczególnych terenów może nastąpić po wyczerpaniu terenów z obszaru o symbolu 3, stosownie do występującego faktycznego popytu na tereny budowlane;~~
- a) uruchamianie przygotowania planistycznego, geodezyjnego i infrastrukturalnego poszczególnych terenów następuje wyprzedzająco w stosunku do występującego faktycznego popytu na tereny budowlane,
- b) przy ustalaniu kolejności sporządzania planów miejscowych dla poszczególnych terenów należy kierować się kryteriami analogicznymi do określonych w punkcie 6.2.2.4. – 2) e.
- c) w planach miejscowych należy w szczególności uwzględnić:
 - ~~warunki obowiązujące w obszarze strefy ochronnej N.P.N. w odniesieniu do terenów położonych w tej strefie (teren równoległy do doliny rz. Awissy);~~
 - warunki obowiązujące w obszarze Narwiańskiego Parku Narodowego i jego otuliny, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996r. (Dz. U. Nr 77, poz.1720 z późn. zm.) oraz w obszarze Natura 2000 (OSO) „Bagienna Dolina Narwi” (kod obszaru PLB200001), wyznaczonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004r. w sprawie specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2331 z późn. zm.), a także w proponowanym specjalnym obszarze ochrony siedlisk Natura 2000 (SOO), zgłoszonym do Komisji Europejskiej,
 - warunki wynikające z decyzji o ustaleniu stref ochrony pośredniej ujęć wody – w odniesieniu do terenów mieszkaniowo-usługowych i przemysłowo-gospodarczych położonych w tych strefach,
 - wyłączone z zabudowy pasy istniejącej i projektowanej infrastruktury technicznej zwłaszcza ponadlokalnej (gazociąg wysokiego ciśnienia, linia WN 110 kV i 400 kV),
 - wynikające z rysunku studium przebiegi projektowanych ulic układu podstawowego,
 - lokalne warunki fizjograficzne i powiązania terenów mieszkaniowych z terenami otwartymi systemu przyrodniczego,

- zabezpieczenie stosownego programu komunalnych usług dla ludności – lokalnych lub ponadlokalnych zwłaszcza z zakresu oświaty, ochrony zdrowia, sportu i kultury,
- wykształtowanie minimum przestrzeni publicznych placów, skwerów, terenów sportowo-zabawowych,
- wyposażenie zespołów zabudowy w stosowny zestaw urządzeń infrastruktury zapewniającej osiągnięcie poziomu cywilizacyjnego XXI wieku,
- kształtowanie form architektonicznych zabudowy aranżujących przestrzenie publiczne i o wysokim poziomie estetyki,
- ochronę istniejących zadrzewień, zabagnień i innych lokalnych wartości ekologicznych poprzez przeznaczenie ich na tereny celu publicznego,
- kształtowanie zabudowy, zwłaszcza obiektów wertykalnych pod kątem wzbogacania sylwety miasta i osi widokowych,
- w realizacji zabudowy lub jej uzupełnianiu należy przestrzegać następujących zasad:
 - minimalna powierzchnia nowowydzielanych działek zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej powinna wynosić 800 m², zaś działek zabudowy zagrodowej 1500 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zagrodowej i zabudowy mieszkaniowo – usługowej wysokość do 2 kondygnacji nadziemnych plus użytkowe poddasze z możliwością podpiwniczenia,
 - dla budynków usługowych i użyteczności publicznej do wysokości 12 m od poziomu terenu do okapu,
 - dla zabudowy mieszkaniowej dachy symetryczne lub wielospadowe o nachyleniu połaci 27-45°, zaś dla zabudowy produkcyjnej i usługowej, dostosowane do potrzeb technologicznych,
 - w nowej zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej należy zachować minimum 30% powierzchni działki biologicznie czynnej; w zabudowie zagrodowej, usługowej, rzemieślniczej i przemysłowej minimum 20%,
 - w nowej zabudowie mieszkaniowej (różnych form) należy stosować wskaźnik powierzchni zabudowy w wysokości do 40%, w pozostałej zabudowie do 60%,
- istniejące urządzenia melioracyjne, które w razie potrzeby należy przebudować zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne.

6.3. Strefa B terenów otwartych miasta i gminy

6.3.1. Cele polityki przestrzennej w tej strefie to:

- a) ochrona wartości przyrodniczych terenów otwartych i warunków funkcjonowania ich systemów ekologicznych, w tym w szczególności objętych ochroną prawną,
- b) racjonalne wykorzystanie terenów otwartych dla potrzeb rekreacji, turystyki i rolnictwa,
- c) minimalizowanie kolizji wartości ekologicznych z przebiegiem istniejących ponadlokalnych ciągów infrastruktury technicznej i komunikacji.

6.3.2. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów strefy:

6.3.2.1. Obszar Narwiańskiego Parku Narodowego

- 1) W obszarze tym sankcjonuje się przebieg istniejących ciągów infrastruktury technicznej i komunikacji:
 - a) linii elektroenergetycznej WN 110 kV,
 - b) gazociągu wysokiego ciśnienia Białystok – Łomża,
 - c) trasy kolejowej relacji Warszawa – Białystok.

Dopuszcza się modernizację w/w urządzeń na warunkach zgodnych ze statusem prawnym NPN bez możliwości dodatkowego zajmowania terenów.

- 2) w obszarze tym dopuszcza się urządzenie terenów rekreacji przyrodniczej – plażowo kąpieliskowych tzw. „Sosenki” i „Przystani Goździkowskiej” oraz analogicznych w rejonie ujęcia wody „Cukrowni Łapy”.

6.3.2.2. Obszar strefy ochronnej (otuliny) Narwiańskiego Parku Narodowego

- 1) W obszarze tym sankcjonuje się:
 - a) przebieg ciągów infrastruktury z możliwością ich modernizacji ,
 - b) istnienie z możliwością rozbudowy miejskiej oczyszczalni ścieków,
 - c) utrzymanie, modernizację i rozwój zabudowy głównie mieszkaniowej i rekreacyjnej zgodnie z wymogami ochronnymi tej strefy i ustaleniami dla tych obszarów.

6.3.2.3. Obszar terenów łąkowo-pastwiskowych przeznaczony do upraw rolniczych, w którym obowiązują zakaz lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, usługowego i produkcyjno-gospodarczego.

6.3.2.4. Obszar lasów podlegających ochronie, którym nadano funkcje zgodnie z rysunkiem kierunków studium w skali 1:25.000.

6.3.2.5. Obszar upraw rolniczych polowych bez prawa zabudowy i z ograniczonym prawem zainwestowania, dla którego obowiązują ustalenia zawarte na rysunku kierunków studium w skali 1:25.000.

Na terenach tych dopuszcza się prowadzenie ciągów ponadlokalnej i lokalnej infrastruktury technicznej i dróg określonych w rysunku studium.

7. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI

Miasto i gmina Łapy obsłużona będzie siecią dróg, liniami kolejowymi i komunikacją autobusową.

7.1. Sieć drogowa

7.1.1. Struktura funkcjonowania dróg publicznych

Na podstawie art. 52 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668) wprowadzającej zmiany w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 60 z późniejszymi zmianami) art. 103 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie ustalenia wykazu dróg krajowych i wojewódzkich (Dz. U. Nr 160, poz. 1071) na obszarze gminy są następujące drogi publiczne:

a) drogi wojewódzkie (byłe krajowe)

Nr 678, Nr 681 i Nr 682 o przebiegu i parametrach określonych w pkt. 6.1.1.1.) „uwarunkowań studium”.

b) drogi powiatowe (byłe wojewódzkie)

Wykaz dróg jak w pkt. 6.1.1.2) „uwarunkowań studium”.

c) drogi gminne

Wykaz dróg jak w pkt. 6.1.1.3) „uwarunkowań studium”.

7.1.2. Drogi wojewódzkie

- 1) Prognoza ruchu na drogach wojewódzkich (byłych krajowych) na podstawie pomiarów ruchu w 1995 r. przedstawia się następująco:

Nr 678

	1995	2000	2005	2010	2015
Tołcze – Roszki Wodźki	950	1200	1400	1650	1850
Roszki Wodźki – granica gminy	1800	2250	2750	3200	3650

Nr 681

Roszki Wodźki - Łapy	1100	1350	1550	1800	2000
Łapy – Poświętne	1700	2250	2800	3350	3900

Nr 682

Łap (przejście)	3000	3950	4900	5850	6800
Łapy - Tołcze	2100	2750	3400	4050	4750

- 2) Z porównania przepustowości dróg przy poziomie swobody ruchu D wynoszących: 1050 p/h przy szerokości jezdni 6 m (Nr 678), 1050 p/h i 1250 p/h przy szerokości jezdni 6 m i 7 m (Nr 681 i Nr 682) z prognozowanymi natężeniami ruchu w 2015 r. na analizowanych drogach wynoszącymi :
 Nr 678 – 176 p/h i 347 p/h ($0,095 \times 1.850 = 176$ i $0,095 \times 3650 = 347$),
 Nr 681 – 190 p/h i 370 p/h ($0,095 \times 2.000 = 190$, $0,095 \times 3.900 = 370$),
 Nr 682 - 612 p/h i 451 p/h ($0,09 \times 6.800 = 612$, $0,005 \times 4.750 = 451$)
 wynika, że istniejące przekroje dróg przeniosą prognozowany ruch w 2015 r.
- 3) Parametry techniczne i użytkowe dróg przyjmować zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.. U. Nr 43, poz. 430):
 - szerokość jezdni 6 m,
 - natężenie krytyczne 1050 p/h,
 - poziom swobody ruchu D,
 - a) przy prędkości projektowej 70 km/h:
 - szerokość jezdni 7 m,
 - natężenie krytyczne 1250 p/h,
 - poziom swobody ruchu D.
- 4) Przewiduje się modernizację następujących dróg:
 - a) Nr 678 – modernizacja całego odcinka drogi celem uzyskania nośności 100 Kn/oś,
 - b) Nr 682 – budowa obwodnicy Uhowa.
- 5) Na etapie modernizacji dróg zaistnieje potrzeba opracowania oceny oddziaływania drogi na środowisko i otoczenie z uwzględnieniem właściwej prognozy ruchu z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy w ich otoczeniu oraz ochrony istniejącej zwartej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.
- 6) Uwzględnienie w/w parametrów dróg w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z oceny oddziaływania drogi na środowisko.
- 7) Wprowadzenie urządzeń zabezpieczających w miejscach największych możliwości powstania kolizji na drodze z ruchem lokalnym i pieszym.
- 8) Wykonanie zabezpieczeń istniejącej i projektowanej zabudowy przed uciążliwościami ruchu samochodowego w miejscach wskazanych w ocenie oddziaływania drogi na środowisko.
- 9) Minimalizowanie ilości nowych włączy ulic i dojazdów zwłaszcza z lewoskrętami, z wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów budowlanych i uzgadnianie ich z zarządcą drogi.

7.1.3. Drogi powiatowe (byłe wojewódzkie)

- 1) „Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. 1 i art.6 ust.1 (t.j. krajowe i wojewódzkie), stanowiące połączenia miasta będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą” – art. 6a. 1 zmienionej ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych art. 52 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. w/ przytoczonej w pkt. 7.1.1. niniejszego opracowania.
Na podstawie w/przytoczonej definicji można przypuszczać, że do dróg powiatowych mogą być zaliczone tylko następujące drogi: 03 476, 03 477, 03 482 i 03 486.
- 2) Sprawne powiązania zewnętrzne gminy będą realizowane poza drogami wojewódzkimi, drogami powiatowymi o następujących numerach: 03 476, 03 477, 03 482 i 03 486.
- 3) Przy założonym standardzie w studium „województwa białostockiego”, ze ośrodki gminne powinny mieć połączenia między sobą drogami o nawierzchni twardej ulepszonej przewiduje się w pierwszej kolejności do modernizacji następujące drogi: 03 481, 03 482 i 03 486.
- 4) Parametry techniczne i użytkowe dróg przyjmować zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430)przewiduje się V klasy technicznej j.n.:
 - a) przy prędkości projektowej 60 km/h – szerokość jezdni 5,5 m Q = 800 p/h przy PSR D,
 - b) przy prędkości projektowej 60 km/h – szerokości jezdni 6 m Q = 1000 p/h przy PSR D, w terenie zabudowanym ewentualnie 7 m, Q = 1250 p/h przy PSR D.
- 5) Przy modernizacji dróg powiatowych należy wykonać oceny oddziaływania drogi na środowisko i ich stosownego uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- 6) Zgodnie z art. 52 w/w pkt. 1.1. ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. zmieniającej w/przytoczoną w pkt. 7.1.1. ustawę o drogach publicznych w art. 10 lit. c poprzez dodanie ust. 5 o brzmieniu: „Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, sposób numeracji oraz zakres, treść i sposób prowadzenia ewidencji dróg i obiektów mostowych” można przypuszczać, że ulegnie zmianie numeracja dróg powiatowych i gminnych.

7.1.4. Drogi gminne

- 1) Struktura funkcjonalno-techniczna i przestrzenna dróg gminnych określona w punkcie w punkcie 6.1.1.3.) „uwarunkowań studium” może ulec istotnym zmianom w przypadku zaistnienia okoliczności określonych w punkcie . 1.3.1.) „kierunków studium” tj. zwiększeniu ich ilości w przypadku przekazania części dróg powiatowych pod zarząd gminy.
- 2) Parametry techniczne i użytkowe dróg przyjmować zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430)
- 3) Bieżące remonty i modernizacje dróg należy wykonywać z uwzględnieniem priorytetów dla:

- odcinków dróg obsługujących największą liczbę mieszkańców i obszary o najwyższej w skali gminy aktywności gospodarczej,
 - odcinków o największym zagrożeniu funkcjonowania ruchu, mogących wywołać paraliż życia społeczno-gospodarczego części sieci osadniczej.
- 4) Numeracja i ilość dróg gminnych może ulec zmianie z przyczyn określonych w punktach 7.1.3.1.) 7.1.3.6.) i 7.1.5.1.d) „kierunków studium”.

7.1.5. Układ uliczny miasta

- 1) Zapewnienie sprawnych powiązań miasta z obszarem gminy i siedzibami sąsiednich gmin wymagać będzie:
 - a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic leżących w ciągu dróg wojewódzkich Nr 681 – Wesolej Brańskiej, Nr 682 – Płonkowskiej, Gen. Wł. Sikorskiego, Mostowej i powiatowych 03 476 – Granicznej, 3 Maja ; 03 482 – Surażskiej, Sokołowskiej,
 - b) wykonania chodników na całej długości zabudowy celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,
 - c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie kanalizacji ruchu, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz dostosowanie przejść dla ludzi niepełnosprawnych,
 - d) podjąć działania formalno-prawne związane z zaliczeniem do dróg powiatowych ul. Sokołowskiej i do właściwej kategorii ulicy leżącej pomiędzy ulicami Sokołowską a Warszawską oraz odcinka ul. Sienkiewicza leżącej pomiędzy ulicami Nowowiejską a Grzybową,
- 2) Zaspokojenie wewnętrznych potrzeb przewozowych realizowane będzie poprzez:
 - a) poza ulicami leżącymi w ciągu dróg wojewódzkich i powiatowych pozostałymi elementami podstawowego układu ulicznego, których przebieg i parametry przyjmuje się zgodnie z ustaleniami miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Łapy wymagające w pierwszej kolejności wykonania połączenia ul. Polnej z ul. Mostową,
 - b) nowe elementy podstawowego układu ulicznego w obszarach rozwoju zabudowy określone w studium z wykupieniem w pierwszej kolejności terenów pod realizację skrzyżowań w miejscach włączenia planowanych ulic do układu podstawowego w tym:
 - na obszarze rozwoju zabudowy przy ul. Glinianej,
 - na przedłużeniu ul. Glinianej i ul. Krańcowej w kierunku północnym,
 - na obszarze rozwoju zabudowy przy ul. Krańcowej:
 - **1 D** – 12/6 – o szerokości w liniach rozgraniczających 12 m i szerokości jezdni 6 m,
 - **2 D** – 12/6 – o szerokości w liniach rozgraniczających 12 m i szerokości jezdni 6 m,
 - na przedłużeniu ulicy oznaczonej w planie symbolem 8 D w kierunku zachodnim,
 - planowanej ulicy oznaczonej symbolem K 13 D dla sprawniejszego przejazdu,
 - **3 L** – 20/15) /7 – o szerokości w liniach rozgraniczających 20 lub 15 m i szerokości jezdni 7 m na połączeniu ul. Goździkowskiej z ul. Płonkowską,

- **4 L – 15/7** – o szerokości w liniach rozgraniczających 15 m i szerokości jezdni 7 m na połączeniu ul. Nilskiego Łapińskiego z ul. Długą,
- **5 L – 15/7** o szerokości w liniach rozgraniczających 15 m i szerokości jezdni 7 m na połączeniu ul. Żwirki i Wigury z droga powiatową 03 479,
- na obszarze zabudowy położonych w sąsiedztwie ul. Żwirki i Wigury i poza granicami miasta:
 - **6 D – 20/6** o szerokości w liniach rozgraniczających 20 m i szerokości jezdni 6 m z poszerzeniem istniejącej drogi tak aby istniejący przewód wodociągowy w części istniejące kable elektroenergetyczne były umiejscowione w liniach rozgraniczających ulicy,
 - **7 D – 15/12) 6** o szerokości w liniach rozgraniczających 15 m lub 12 m i szerokości jezdni 6 m na połączeniu ulicy Żwirki i Wigury z w/w ul. Oznaczona symbolem 6 D – 20/6,
 - **8 D – 12/6** o szerokości w liniach rozgraniczających 12 m i szerokości jezdni 6 m na połączeniu ul. Grzybowej z w/w ulicą oznaczoną symbolem 9 D – 20/6,
 - **9 I-(L)-20/7(6) i 9 Z 9(L) – 12/796)** o szerokości w liniach rozgraniczających 20 m i 12 m i szerokości jezdni 7 lub 6 m o klasie Z lub L leżąca w ciągu drogi powiatowej 03 480,
 - **10 D – 15(12)6** o szerokości w liniach rozgraniczających 15 m lub 12 m i szerokości jezdni 6 m na połączeniu dróg powiatowych 03 476 z 03 480.
- na obszarze zabudowy „Łapy – Osse”
 - **11 D – 10/5** o szerokości w liniach rozgraniczających 10 m i szerokości jezdni 5 m na połączeniu ul. Sokołowskiej z ulicą bez nazwy zaliczona do dróg powiatowych.
 - Na obszarze zabudowy Łapy – Kołpaki
 - **12 D – 15(12)6** o szerokości w liniach rozgraniczających 15 m lub 12 m i szerokości jezdni 6 m na połączeniu ulic oznaczonych w planie miejscowym symbolami 25 L (na przedłużeniu ul. Kolejowej) i 27 L 9 na przedłużeniu ul. Kraszewskiego),
 - **15 L – 15/6** o szerokości w liniach rozgraniczających 15 m i szerokości jezdni 6 m na połączeniu ulicy oznaczonej w planie symbolem 25 L (na przedłużeniu ul. Kolejowej) z drogą powiatową 03 482.

7.2. Techniczne zaplecze motoryzacji

Przy wskaźnikach motoryzacji w 1997 r. wynoszących: w mieście 186 i gminie 205 potrzeby w zakresie krótkiego postoju w mieście zaspokojone były w 94 %, długiego postoju 84 % oraz garaży 52 % .

Dla poszczególnych programów zagospodarowania zaleca się przyjmować:

a) wskaźniki miejsc postojowych jak w poniższej tabeli:

Tabela nr 2

	Jednostka	Strefa	Strefa

	odniesienia	centralna	pośrednia
1	2	3	4
Budownictwo wielorodzinne	100,0 MK	220-260	280-330
Administracja	1000 m ² p.u.	8-24	15-30
1	2	3	4
Handel	1000 m ² p.u.	7-20	10-36
Zakłady pracy	100 zatrudn.	8-14	10-32
Restauracja, kawiarnia, kina	100 miejsc konsumpcyjn. widowiskowych		

Z powodu braku możliwości zapewnienia w centrum zalecanej ilości miejsc postojowych należy zreformować sposób wykorzystywania parkingów poprzez zastosowanie parkometrów i innych rozwiązań.

- b) **miejsca obsługi samochodów** zaleca się programować wg. następujących wskaźników:

1 st./300 – 400 samochodów,
1 st./300 - 400 m² powierzchni stacji.

- c) **stacje paliw** zaleca się przyjmować wg zasady, że 1 stacja o 4-6 dystrybutorach może obsłużyć 5000-6000 samochodów.

Przy wzroście wskaźników motoryzacji w mieście i gminie w 2005 r. do 340 i 2010 r. do 400 należy sukcesywnie dążyć do zaspokojenia potrzeb w zakresie technicznego zaplecza motoryzacji jak przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 3

l.p.	Wyszczególnienie	Lata	
		2005	2010
1.	Wskaźnik motoryzacji		
	a) w mieście	340	400
	b) w gminie	340	400
2.	Ilość ludności		
	a) w mieście	18.800	20.000
	b) w gminie	6.400	6.200
3.	Parkingi		
	a) krótkiego postoju	670	825
	b) długiego postoju	2.344	2.933
4.	Garaże	1.172	1.467
5.	Ilość samochodów w mieście i gminie	8.568	10.480
6.	W mieście i gminie	11.738	14.358
7.	Niezbędna ilość stacji paliw	2-3	3
8.	Niezbędna ilość zakładów naprawy	29-39	36-48

Dane przedstawione w powyższej tabeli w punktach 3-8 według własnych obliczeń.

7.3. Koleje

- 1) Z uwagi na zaliczenie magistralnej linii kolejowej Warszawa – Białystok – Kuźnica Białostocka – granica państwa do europejskich korytarzy kolejowych – E 26 (Helsinki) – (Tallin – Ryga – Warszawa) planuje się jej modernizację z dostosowaniem do kursowania pociągów z prędkością 160 km/h.
- 2) Należy zwiększyć bezpieczeństwo przy transporcie koleją ładunków niebezpiecznych poprzez zaostrenie przepisów bezpieczeństwa i ich rygorystyczne egzekwowanie.
- 3) Wykorzystać koleje w większym stopniu do transportu ładunków masowych.

7.4. Komunikacja autobusowa

Przy przyjętym standardzie dostępności 2 km do przystanku autobusowego wszystkie miejscowości znajdują się w założonym promieniu obsługi i należy to zapewnić w przyszłości.

Zapewnienie właściwego standardu obsługi podróżnych wymagać będzie:

- a) utrzymanie we właściwym stanie technicznym dróg, po których kursują autobusy,
- b) sukcesywnej wymiany starych autobusów na nowoczesne, bardziej funkcjonalne z dostosowaniem dla ludzi niepełnosprawnych i mniej uciążliwych dla środowiska,
- c) aby Przedsiębiorstwo PKS dążyło do obniżenia kosztów funkcjonowania, a w efekcie do obniżenia cen usług transportowych.

7.5. Ścieżki rowerowe

Wytyczenie ścieżek rowerowych przewiduje się:

- 1) w ciągu ulic: Pięknej, Bociańskiej, Nowowiejskiej, Sienkiewicza, Grzybowej, dróg powiatowych: 03 480 i 03 476 w kierunku Suraza,
- 2) w ciągu ul. Mostowej, drogi wojewódzkiej 682 i ul. Surażskiej w Uhowie,
- 3) w ciągu ulic: planowanej na połączeniu ul. Polnej z ul. Mostową, Leśnikowską, Polną, Główną, Goździkowską i Płonkowską, drogi wojewódzkiej 681, drogą powiatową 03 486 w kierunku Jeniek,
- 4) w ciągu dróg gminnych; 03 10007, 03 10016, drogi wojewódzkiej 678 i drogi powiatowej 03 487 do Bokin,
- 5) w ciągu ulicy bez nazwy zaliczonej do dróg powiatowych Łapy – Łapy-Osse, ul. Sokołowskiej i w ciągu drogi powiatowej 03 482.

8. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Proponowane rozwiązania oparto na aktualnym rozwiązaniu bieżących i przyszłych potrzeb.

Dopuszcza się możliwość wprowadzenia nowych elementów i rozwiązań systemów bez konieczności zmiany treści studium pod warunkiem, iż nie zostaną naruszone istotne jego elementy.

8.1. Zaopatrzenie w wodę

8.1.1. Prognoza zapotrzebowania wody

Do obliczenia zapotrzebowania wody przyjęto:

- prognozę rozwoju ludności ze „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa białostockiego”.

Wodociąg miejski

Liczba mieszkańców podłączonych i planowanych do podłączenia do wodociągu miejskiego w Łapach w okresie kierunkowym przyjęto ogółem 22.500 osób w tym liczba mieszkańców w zabudowie wielorodzinnej 11.000 osób.

Jednostkowe zapotrzebowanie wody w mieście:

- na cele bytowo-gospodarcze mieszkańców w zabudowie wielorodzinnej 185 dm³/d przy współczynniku nierównomierności dobowej $N_d = 1,1$ i godzinowej $N_h = 1,2$ i w zabudowie jednorodzinnej 160 dm³/d przy $N_d = 1,1$ i $N_h = 1,3$ oraz 100 % mieszkańców korzystających z wodociągu,
- na cele bytowo-gospodarcze w miejscach pracy (pracuje 50 % mieszkańców) 10 dm³/Md przy $N_d = 1,1$ i $N_h = 2,2$,
- dla zakładów użyteczności publicznej 20 dm³/Md przy $N_d = 1,1$ $N_h = 2,2$,
- na cele ogólnokomunalne 16 dm³/Md przy $N_d = 1,0$,
- na cele drobnego przemysłu 10 % zapotrzebowania na cele bytowo-gospodarcze przy $N_d = 1,15$,
- na własne potrzeby wodociągu 15 % średniego zapotrzebowania,
- zapotrzebowanie wody p.poż. 20 dm³/s.

Ogólne zapotrzebowanie wody z wodociągu miejskiego.

Tabela nr 4

Wyszczególnienie	Q _{śrd} m ³ /d	Q _{maxd} m ³ /d	Q _{maxh} m ³ /h
cele bytowo.-gosp .mieszkańców	3.875,0	4.262,5	221,5
cele bytowo.-gosp.w zakładach pracy	110,0	121,0	11,1
zakłady użyt. publicznej	450,0	495,0	45,4
cele ogólnokomunalne	360,0	360,0	15,0
drobny przemysł	387,5	445,6	18,6
razem	5.182,5	5.684,1	311,6
potrzeby własne wodociągu	777,4	777,4	32,4
Cele przeciwpożarowe			72,0
ogółem	5.959,9	6.461,5	416,0
Zatwierdzone zasoby ujęcia m ³ /h		284,8	

Zatwierdzone zasoby istniejących 4 wodociągów w mieście pokrywają 68 % kierunkowego zapotrzebowania wody.

Rzeczywista wydajność wszystkich studni ujęć miejskich jest mniejsza, szacuje się na około 240 m³/d co daje tylko 58 % pokrycia potrzeb.

Wodociągi wiejskie

Liczbę mieszkańców podłączonych i planowanych do podłączenia do poszczególnych wodociągów w okresie kierunkowym przyjęto:

- wodociąg Uhowo - 1600 osób,
- wodociąg Płonka Strumianka - 2300 osób,
- wodociąg Daniłowo Duże - 1900 osób,
- wodociąg Bokiny - 460 osób.

Jednostkowe zapotrzebowanie wody na terenach wiejskich:

- na cele bytowo-gospodarcze mieszkańców 160 dm³/Md przy 100 % korzystających z wodociągu oraz wskaźniku nierównomierności dobowej $N_d = 1,3$ i godzinowej $N_g = 1,6$,
- dla zakładów użyteczności publicznej 15 dm³/Md przy $N_d = 1,1$ i $N_g = 2,5$,
- dla zwierząt gospodarskich 10 % zapotrzebowania na cele bytowo-gospodarcze przy $N_d = 1,2$ i $N_g = 3,0$,
- na cele drobnego przemysłu 10 % zapotrzebowania bytowo-gospodarczego przy $N_d = 1,15$,
- na własne potrzeby wodociągu 15 % średniego zapotrzebowania,
- zapotrzebowanie wody p. poż. 5 dm³/s na 1 pożar.

Ogólne zapotrzebowanie wody przez poszczególne wodociągi

Tabela nr 5

Wyszczególnienie	Wodociąg Uhowo			Wodociąg Płonka Strumianka			Wodociąg Daniłowo Duże			Wodociąg Bokiny		
	Q _{śrd} m ³ /d	Q _{maxd} m ³ /d	Q _{maxh} m ³ /h	Q _{śrd} m ³ /d	Q _{maxd} m ³ /d	Q _{maxh} m ³ /h	Q _{śrd} m ³ /d	Q _{maxd} m ³ /d	Q _{maxh} m ³ /h	Q _{śrd} m ³ /d	Q _{maxd} m ³ /d	Q _{maxh} m ³ /h
cele bytowo.-gosp .mieszkańców	256,0	332,8	21,2	368,0	478,4	31,9	304,0	395,2	26,3	73,6	95,7	6,4
zakłady użyt. publicznej	24,0	26,4	2,8	34,5	37,9	4,0	28,5	31,4	3,3	6,9	7,6	0,8
zwierzęta gospodarskie	25,6	30,7	3,8	36,8	44,2	5,5	30,4	36,5	4,6	7,4	8,9	1,1
drobny przemysł	25,6	29,4	1,2	36,8	42,3	1,8	30,4	35,0	1,5	7,4	8,5	0,4
razem	331,2	419,3	29,0	476,1	602,8	43,2	393,3	498,1	35,7	95,3	120,7	8,7
Potrzeby własne wodociągu	49,7	49,7	2,1	71,4	71,4	3,0	59,0	59,0	2,5	14,3	14,3	0,6
ogółem	380,9	469,0	31,1	550,5	674,2	46,2	452,3	557,1	38,2	109,6	135,0	9,3
cele przeciwpożarowe			18,0			36,0			36,0			18
ogółem z ppoż			49,1			82,2			74,2			27,3
Zatwierdzone zasoby ujęcia m ³ /h	60,0			92,0			130,0			27,03.875		

Zatwierdzone zasoby ujęć wody wodociągów wiejskich pokrywają potrzeby mieszkańców w okresie kierunkowym (2020 r.)

8.1.2. Kierunki działania i zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę

1. Zapewnienie ciągłej dostawy wody o jakości zgodnej z obowiązującymi normami sanitarnymi w ilości pokrywającej potrzeby określone w prognozie zapotrzebowania wody – pkt. 8. 1.1. poprzez:
 - a) Etapową budowę nowej stacji wodociągowej w południowo-wschodniej części miasta w rejonie Łapy Wity zasilanej z trzech odwierconych w tym rejonie studni głębinowych, współpracującą w I etapie ze stacją

wodociągową przy ul. Spółdzielczej z wyłączeniem z eksploatacji istniejących ujęć i stacji uzdatniania przy ul. Długiej i Płonkowskiej z ustaleniem stref ochronnych tego ujęcia i w przypadku wystąpienia strefy ochrony pośredniej wprowadzenia jej do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i pełne respektowanie ustalonych zakazów.

- b) Rozbudowę docelowo ujęcia i stacji wodociągowej na Witach do wydajności zabezpieczającej pełne pokrycie potrzeb miasta i wsi zaopatrywanych w wodę z wodociągu miejskiego, wykonanie magistrali wodociągowej łączącej nowe ujęcie z siecią wodociągową po drugiej stronie torów i wyłączenie z eksploatacji stacji wodociągowej przy ul. Spółdzielczej.
- c) Wykonanie spinek łączących miejską sieć wodociągową w Łapach z wodociągiem Łapy – Osse i wyłączenia z eksploatacji tego wodociągu.
- d) Utrzymanie w należyтым stanie technicznym z ewentualna modernizacja ujęć i stacji uzdatniania wodociągów wiejskich w Bokinach, Daniłowie Dużym, Płonce Strumiance i Uhowie.
- e) Wykonanie nowej studni ujęcia wody wodociągu w Uhowie i awaryjnej w Bokinach.
- f) Zwiększenie pewności i sprawności dystrybucji wody oraz zmniejszenie ilości sytuacji awaryjnych w wyniku diagnozowania stanu technicznego sieci wodociągowej i wymiany niesprawnej armatury (np. zasuw) oraz odcinków sieci o dużej awaryjności, które są przyczyną przerw w dostawie wody, jej ubytków, okresowego pogorszenia jakości i strat ekonomicznych.
- g) Rozbudowa sieci wodociągowej w mieście w zakresie umożliwiającym podłączenie do niej całej zwartej zabudowy mieszkaniowej i usługowej istniejącej i projektowanej oraz w miarę zgłaszanych potrzeb zabudowy rozproszonej.
- h) Rozwój sieci wodociągowej w gminie z wykorzystaniem istniejących wodociągów, w szczególności podłączenia wsi dotychczas niezwodociągowanych tj. – do wodociągu Płonka Strumianka wsi Gąsówka Somachy poprzez przedłużenie sieci wodociągowej ze wsi Gąsówka Skwarki.
 - do wodociągu Bokiny wsi Wólka Waniewska,
 - w miarę zgłaszanych potrzeb do gospodarstw kolonijnych,
 - na potrzeby potencjalnego rozwoju poszczególnych wsi
- i) pełne respektowanie zakazów podanych w punkcie 7.6.7. „Uwarunkowań w obszarze ustalonych stref ochrony pośredniej ujęć komunalnych w mieście, Płonce Strumiance i Uhowie oraz ujęć zakładowych : Spółdzielni Mleczarskiej w Łapach, Cukrowni w Łapach i Zespole Opieki Zdrowotnej w Łapach.

2. Propozycje rozwoju sieci wodociągowej pokazane w części graficznej studium są orientacyjne i mogą ulec zmianom w trakcie szczegółowych analiz projektowych.
3. Utrzymanie w należyтым stanie technicznym i dalsza eksploatacja dla własnych potrzeb zakładowych i prywatnych ujęć wody określonych szczegółowo w punkcie 7.6.6. „Uwarunkowań”.

4. Utrzymanie w należyтым stanie technicznym, z możliwością sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego dla ewentualnych potrzeb obrony cywilnej, istniejących studni głębinowych i wyłączonych z eksploatacji. Likwidację studni każdorazowo należy uzgodnić z punktu widzenia ewentualnych potrzeb obrony cywilnej z organem do spraw obrony cywilnej.

8.2. Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków sanitarnych i wód opadowych.

Przewiduje się następujące kierunki działań i zadania w zakresie odprowadzenia i oczyszczenia ścieków sanitarnych i wód opadowych:

- 1) Przyjmuje się rozdzielczy system kanalizacji w mieście i gminie, składających się z niezależnego systemu kanalizacji sanitarnej do odprowadzenia ścieków bytowo-gospodarczych i poprodukcyjnych do oczyszczalni ścieków oraz oddzielny dla kanalizacji deszczowej z urządzeniami podczyszczającymi, do odprowadzenia wód opadowych z terenów zabudowanych.
- 2) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w mieście powinna być prowadzona w zakresie umożliwiającym podłączenie do niej całej zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej istniejącej i projektowanej, z realizacją w pierwszej kolejności w obszarze wyznaczonych stref ochrony pośredniej ujęć wody komunalnych i zakładowych. Wymagać to będzie prócz realizacji kanałów grawitacyjnych, budowy przepompowni ścieków przy ulicy Wodociągowej w Łapach Goździkach i w rejonie Łapy Łynki wraz z kanałami tłocznymi.
- 3) Wszystkie ścieki sanitarne i produkcyjne zebrane z terenu miasta kanalizacja sanitarna winny być skierowane na oczyszczalnię ścieków, którą należy rozbudować i zmodernizować pod kątem usuwania związków biogenych azotu i fosforu.
- 4) Uregulowanie sprawy odprowadzenia wód opadowych z terenu miasta wymaga opracowania specjalistycznego studium odprowadzenia i oczyszczenia wód opadowych z ustaleniem lokalizacji urządzeń podczyszczających na wylotach istniejących i projektowanych kanałów deszczowych.
- 5) Rozwój scentralizowanych systemów kanalizacji sanitarnej na terenie gminy zakłada:
 - a) Odprowadzenie ścieków do miejskiej oczyszczalni ścieków w Łapach z miejscowości:
 - Łapy Dębowa z włączeniem do kanalizacji sanitarnej w Łapach Szolajdach,
 - Uhowo – w układzie grawitacyjno-pompowym z wykonaniem jeszcze 2 przepompowni z południowo-wschodniej części wsi z kanałami tłocznymi i sieci kanałów grawitacyjnych i przetłoczenie wszystkich ścieków do kanału w ul. Sikorskiego w Łapach,
 - Płonka Kościelna, Płonka Strumianka, Płonka Matyski, Płonka Kozły, Łupianka Stara, Łupianka Nowa, Roszki Wodźki i Roszki Włodki w układzie grawitacyjno-pompowym i przetłoczenie na oczyszczalnię ścieków w Łapach,
 - w gminie Poświętne, z której ścieki zebrane z jednostek osadniczych w układzie grawitacyjno-pompowym do przepompowni w Starych Grochach zostaną przetłoczone do kanału w ulicy Brańskiej w Łapach,

- Łapy Łynki, Łapy Kołpaki, Gąsówka Oleksin, Gąsówka Stara, Daniłowo Duże, Daniłowo Małe w układzie grawitacyjno-pompowym do kanału Poświętne - Łapy,
 - Gąsówka – Osse i Gąsówka Skwarki w układzie grawitacyjno-pompowym z włączeniem do końcówki kanału z Łap Osse.
- b) Budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków we wsi Bokiny i włączenie do tego systemu w układzie grawitacyjno-pompowym ścieków ze wsi Wólka Waniewska lub alternatywnie przetłoczenie ścieków nieoczyszczonych z tych miejscowości do kanalizacji sanitarnej w Łupiance Starej i skierowanie na miejską oczyszczalnię w Łapach.
- 6) Priorytety w realizacji elementów systemu scentralizowanego kanalizacji sanitarnej na terenie gminy powinny wynikać z następujących kryteriów:
- w miejscowościach o największym w skali gminy procencie ludności w ogóle, a produkcyjnej w szczególności, a także o najprężniejszej gospodarce. Stworzy to większe, niż w innych wsiach szansę na uzyskanie od mieszkańców partycypacji finansowych w kosztach inwestycji, a także najefektywniejsze jej wykorzystanie.
 - w miejscowościach leżących w ustalonych strefach ochronnych ujęć wody,
 - w miejscowościach zwodociągowanych leżących w obrębie strefy ochronnej Narwiańskiego Parku Narodowego,
 - w miejscowościach, w których są lub będą zakłady obsługi ludności, generujące znaczne w skali lokalnej ilości ścieków, takie jak: szkoła, ośrodek zdrowia,
 - w miejscowościach w których przewiduje się rozwój mieszkalnictwa, sektora gospodarczego, turystyki.
- 7) Kolejność rozwoju scentralizowanych systemów kanalizacji sanitarnej wg kryteriów podanych w punkcie 2.6.
- a) budowa przepompowni i rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Uhowie,
 - b) realizacja systemu kanalizacji sanitarnej we wsiach Płonka Kościelna, Płonka Strumianka, Płonka Kozły, Łupianka Stara,
 - c) budowa przepompowni i kanalizacji sanitarnej w Łapach Łynkach,
 - d) budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w Bokinach,
 - e) sukcesywna realizacja systemu kanalizacji w pozostałych wsiach w zależności od potrzeb gminy.
- 8) Na obszarach zabudowy rozproszonej i tam gdzie nieracjonalna jest budowa systemów scentralizowanych przewiduje się preferowanie indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków dla budownictwa mieszkaniowego, a dla zakładów usługowych i produkcyjnych kontenerowych oczyszczalni ścieków. Należy dążyć do eliminowania odprowadzenia ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych, gdyż jest to rozwiązanie uciążliwe dla użytkowników i nie zapewnia ochronę środowiska, zwłaszcza wód gruntowych. Zbiorniki szczelne należy traktować jako rozwiązanie przejściowe, na terenach jeszcze nieuzbrojonych, ale przewidzianych do objęcia kanalizacją sanitarną.
- 9) Podjęcie decyzji odnośnie budowy scentralizowanego systemu kanalizacyjnego w danej miejscowości, wymagać będzie każdorazowo dokonania:

- sondażu wśród mieszkańców co do możliwości partycypacji w kosztach inwestycji,
- stosownych projektów technicznych na podkładach geodezyjnych z większą skalą dokładności, w których mogą nastąpić zmiany co do ilości przepompowni ich lokalizacji oraz tras kanałów sanitarnych, gdyż wskazane w części graficznej studium propozycje mają charakter orientacyjny,
- rozeznania możliwości uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego,
- wyznaczenia lokalizacji przepompowni i kanałów sanitarnych, nie ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w trybie planowania miejscowego.

8.3. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych

Przyjmuje się następujące kierunki działania i zadania na rzecz realizacji rozwoju systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych:

- 1) Stworzenie systemu gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych w sposób racjonalny, gwarantujący ochronę środowiska i maksymalne wykorzystanie wtórne składników użytkowych, odpowiadającego nowym przepisom prawnym, w których uwzględniono wymogi Unii Europejskiej (ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie – Dz. U. nr 132 poz. 622 z 1996 r. oraz ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach – Dz. U. Nr 96 poz. 592 z 1997 r.) wymagać będzie:
 - a) rozbudowy gminnego wysypiska odpadów stałych zlokalizowanego na gruntach wsi Uhowo,
 - b) prawidłowej zgodnej z założeniami projektowymi eksploatacji gminnego wysypiska odpadów stałych,
 - c) wprowadzenie obowiązku zorganizowanego wywozu odpadów stałych ze wszystkich terenów o zwartej zabudowie w mieście i na wsi poprzez wyposażenie gospodarstw w pojemniki lub ustawienie we wsiach kontenerów na odpady stałe.
 - d) opracowanie specjalistycznego projektu techniczno-organizacyjnego systemu uwzględniającego efekty rzeczowe, etapowa realizację, wariantowe rozwiązania przejściowe i zasady finansowania,
 - e) przygotowania organizacyjnego systemu selektywnej zbiórki odpadów stałych i przeprowadzenia wśród mieszkańców kampanii promocyjnej tego systemu,
 - f) wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów w pierwszej kolejności w mieście Łapy i okolicznych wsiach,
 - g) wybrania przedsiębiorstwa zajmującego się obsługą przyjętego systemu selektywnej zbiórki odpadów z ustaleniem zadań jaki będą do niego należały,
 - h) tworzenia warunków i zachęt do rozwoju lokalnego przetwarzania surowców wtórnych,
 - i) likwidacji i rekultywacji wiejskich wysypisk, po wprowadzeniu zorganizowanego wywozu odpadów stałych – w pierwszej kolejności wiejskiego wysypiska we wsi Roszki Włodki, znajdującego się w strefie ochrony pośredniej ujęcia wody wodociągu wiejskiego Płonka Strumianka.

- 2) Specjalistyczny projekt techniczno-organizacyjny systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych, wykonany przez gminę powinien w szczególności określić:
- mankamenty funkcjonowania dotychczasowego systemu i wstępne opinie mieszkańców co do kierunków jego zmian,
 - prognozę co do ilości i składu odpadów w tym ilości rodzaju odpadów do recyklingu,
 - określenie systemu zbiórki odpadów w miejscu wytworzenia tj.
 - rozwiązanie wielopojemnikowe, w których ilość pojemników uzależniona jest od ilości zbieranych asortymentów surowców wtórnych (makułatura, metal, szkło, tworzywo sztuczne, tekstylia) oraz odpadów do unieszkodliwiania przez przedsiębiorstwa specjalistyczne i odpadów, których nie można wykorzystać gospodarczo,
 - rozwiązanie dwupojemnikowe – surowce wtórne i odpady do unieszkodliwiania w jednym pojemniku z późniejszą segregacją w zbiornicy odpadów i w drugim pojemniku do wywiezienia na składowisko odpadów,
 - celowość ekonomiczną i techniczną bezpośredniego odbioru selektywnych odpadów w miejscu wytwarzania i transportu surowców wtórnych do zbiornicy odpadów, a odpadów, których nie można wykorzystać gospodarczo na składowisko gminne, albo zastosowanie kontenerów przy wsiach z okresowo transportowanymi odpadami (w większych ilościach do zbiornicy odpadów lub na składowisko w zależności od ich rodzaju,
 - w przypadku wariantu w kontenerami ich lokalizację z uwzględnieniem: maksymalnej dostępności w ruchliwych punktach – obok szkół, zakładów usługowych, handlowych itp.,
 - określenie ilości i lokalizację zbiornic odpadów z wykorzystaniem tam gdzie to jest możliwe i racjonalne niezagospodarowanych terenów usługowych rolnictwa bądź wyznaczenie nowych w planie miejscowym,
 - określenie niezbędnego wyposażenia zbiornic odpadów,
 - określenie warunków techniczno-ekonomicznych do ewentualnego lokalnego przetwarzania surowców wtórnych oraz zachęt do rozwoju tego typu działalności,
 - koszty przedsięwzięcia, sposób jego finansowania z uwzględnieniem środków pozyskiwanych z zewnątrz i efektywności użytkowej,
 - harmonogram realizacji przedsięwzięcia z uwzględnieniem etapowania i rozwiązań przejściowych.
- 3) System selektywnej zbiórki odpadów wymagać będzie:
- podjęcia przez samorząd miasta i gminy uchwały o wprowadzeniu systemu selektywnej zbiórki odpadów i uchwalenia „Regulaminu gospodarki odpadami”, który powinien szczegółowo uregulować funkcjonowanie tego systemu, a przede wszystkim określić:
 - rodzaj pojemników jakie powinny być stosowane w systemie,
 - miejsca lokalizacji pojemników,
 - asortymenty surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania jakie powinny być selektywnie odzyskiwane,

- sposób usuwania odpadów wielkogabarytowych (czy mieszkańcy we własnym zakresie wywożą do zbiornic odpadów, czy następuje zbiórka odpadów wystawionych przed posesje w określonych dniach np. raz w kwartale,
 - graniczną częstotliwość wywozu pojemników z odpadami,
 - co należy robić z odpadami niezagospodarowanymi,
 - zadania i odpowiedzialność przedsiębiorstw obsługujących system,
 - system opłat za wywóz i utylizację odpadów z uwzględnieniem zachęt do selektywnej zbiórki odpadów,
 - obowiązki mieszkańców, administracji budynków mieszkalnych i innych podmiotów objętych systemem,
 - sankcje administracyjne i ekonomiczne w przypadku niewłaściwego wypełniania zadań przez uczestników selektywnej zbiórki odpadów.
- 4) Zadania przedsiębiorstwa zajmującego się obsługą systemu gospodarki odpadami stałymi w gminie:
- współudział w organizowaniu systemu,
 - zawieranie umów z mieszkańcami, zobowiązujących do selektywnego zbierania i odstawiania odpadów,
 - rozstawianie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów – zgodnie z regulaminem,
 - dostarczanie mieszkańcom worków do selektywnej zbiórki,
 - systematyczne odbieranie worków z zebranymi odpadami w cyklach określonych w zawartych umowach,
 - systematyczna wymiana pojemników z zebranymi odpadami na puste,
 - ewidencjonowanie odbieranych worków i pojemników z wyselekcjonowanymi surowcami wtórnymi i odpadami do unieszkodliwiania,
 - wystawianie mieszkańcom rachunków za wywóz, utylizację odpadów, jeśli koszty nie są wliczone w cenę worka lub w podatek,
 - segregowanie surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania na poszczególne odmiany,
 - wywóz zebranych surowców wtórnych i odpadów do zakładów przetwarzających surowce wtórne bądź na wysypisko,
 - nadzorowanie i kontrolowanie prawidłowości selektywnego gromadzenia odpadów przez mieszkańców,
 - obsługa rejonowych zbiornic odpadów,
 - zgłaszanie w gminie wniosków o ewentualne sankcje wobec mieszkańców, którzy nie przestrzegają regulaminu gospodarki odpadami,
 - okresowe konserwacje i czyszczenie pojemników we własnym zakresie, bądź przez przedsiębiorstwa usługowe,
 - zabezpieczenie składowanych odpadów przed zamoczeniem, spalaniem, zabrudzeniem, a surowców wtórnych dodatkowo przed kradzieżą,
 - poszukiwanie odbiorców surowców wtórnych oraz zakładów utylizacyjnych pozostałe odpady,
 - zgniatanie i belowanie surowców wtórnych i pozostałych odpadów przeznaczonych do dłuższego transportu,
 - zawieranie umów z odbiorcami na dostawę surowców wtórnych i utylizację pozostałych odpadów,

- ewentualne prowadzenie procesów uzdatniających i przetwarzających odpady – surowce wtórne,
- ewentualna eksploatacja gminnego składowiska.

8.4. Kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego

- 1) Dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania miasta i gminy oraz dostarczenia energii w normatywnym standardzie jakościowym i ilościowym w sposób ciągły wymagać będzie:

W mieście ŁAPY

- Rozbudowy sieci SN 15 kV i NN poprzez budowę stacji transformatorowych słupowych, wieżowych i parterowych wraz z liniami zasilającymi SN i NN napowietrznymi lub kablowymi na terenach wyznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, na terenach zarezerwowanych pod obiekty użyteczności publicznej lub inne obiekty o większym zapotrzebowaniu moc – w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w „studium”,
- Budowy wyjść liniowych terenowych w kierunku Suraza, PEREK,
- Stworzenia poprzez rozpięcia i demontaże – czystych wyjść liniowych,
- Demontażu sieci terenowych w kierunku Poświętnego i Turośni Kościelnej kolidujących z planowaną bądź istniejącą zabudową,
- Modernizacji istniejących sieci (wymiana słupów i przewodów),
- Utrzymania w należyтым stanie technicznym istniejącej sieci elektroenergetycznej na terenie Łap.

Zakładany zakres zadań na terenie miasta Łapy pokazano na rysunku studium w skali 1:5000.

W gminie ŁAPY

- Budowy linii SN 15 kV Łapy – Suraz,
- Budowy wyjścia liniowego w kierunku Perek – Sokoły,
- Budowy stacji transformatorowych wraz z liniami zasilającymi i siecią NN w miejscowościach:
 - Uhowo (2 stacje w trakcie realizacji),
 - Płonka Matyski (1 stacja),
 - Roszki Wodźki (1 stacja).

W/w zakres zadań pokazano na rysunku studium w skali 1:25.000.

- Remontu stacji transformatorowej; linii zasilającej SN i NN w Płonce Matyski,
- Utrzymania w należyтым stanie technicznym istniejącej sieci SN 15 kV i NN na terenie całej gminy.

Na obszarze gminy **utrzymuje się dotychczasowy przebieg linii 400 kV Miłosna – Narew oraz zakłada się rezerwę terenu pod budowę linii:**

- ~~WN 400 kV stacja „Narew – Elk – Alytus”;~~
- WN 400 kV Narew – Ostrołęka (**docelowo Narew – Łomża**),

- WN 110 kV stacja „Narew” – Sokoły – Zambrów.

Potrzeba budowy w/w linii 400 kV wynika z konieczności wzmocnienia układu zasilającego po stronie 400 kV stacji „NAREW”, natomiast linia WN 110 kV ma zasilić projektowany na terenie m. Sokoły RPZ 110/15 kV oraz poprawi pracę układu sieci 110 kV na terenie Województwa Podlaskiego.

- 2) Zmniejszenie uciążliwości urządzeń systemów elektroenergetycznych dla otoczenia zakłada się poprzez:
 - a) budowę linii energetycznych w sposób nie kolizyjny z długofalowym rozwojem osadnictwa oraz chronionymi elementami środowiska przyrodniczego,
 - b) stosowanie w przypadku konieczności prowadzenia linii napowietrznych SN w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej i usługowej rozwiązań technicznych zmniejszających do minimum uciążliwości w/w linii,
 - c) stosowanie układów dwutorowych linii na terenach intensywnego zainwestowania,
 - d) utrzymywania rezerwy terenów pod urządzenia energetyczne a w szczególności określenia w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego ich przeznaczenia i warunków zagospodarowania.

8.5. Kierunki rozwoju ciepłownictwa

Podstawowe kierunki rozwoju ciepłownictwa zarówno w mieście tak i w gminie to:

- sukcesywne zwiększanie proekologicznych nośników energetycznych dla zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska, takich jak: gaz, olej opałowy i energia elektryczna,
- zmniejszenie strat ciepłych w konstrukcjach nowych budynków i poprzez modernizację starych o złych warunkach termoizolacyjnych,
- wprowadzanie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych dla nośników energetycznych określonych wyżej, zwiększających efektywność ich wykorzystania oraz ułatwiających obsługę i zmniejszających w efekcie koszty eksploatacji. Dotyczy to instalacji grzewczych wewnętrznych a w szczególności sprawności kotłów i różnych rodzajów instalacji grzewczych a także stopnia automatyzacji obsługi oraz sprawności dostaw nośników energetycznych.

Z aktualnej analizy przeprowadzonej w 1999 r. stanu istniejącego ciepłownictwa na terenie m. Łapy wynika, że najbardziej racjonalnym rozwiązaniem będzie:

- rezygnacja z zakończenia budowy ciepłowni miejskiej i scentralizowanego systemu ciepłowniczego,
- częściowe wykorzystanie stanu istniejącego ciepłowni do uruchomienia zakupionego kotła olejowo-gazowego i przeznaczenia do zasilania odbiorców osiedla Konopnickiej,
- utrzymanie istniejących kotłowni, przy jednoczesnej zmianie rodzaju paliwa na ekologiczne. Zainstalowanie kotłów olejowo-gazowych pozwoli prowadzić bardziej elastyczną politykę w zakresie ciepłownictwa w zależności od stopnia zaawansowania budowy systemu gazowniczego w mieście oraz kształtowania się cen paliw.

8. 6. Kierunki rozwoju gazownictwa

Zapewnienie dostaw gazu ziemnego do 2010 roku wszystkim mieszkańcom miasta i gminy jest podstawowa przesłanka rozwoju systemu.

Koncepcja gazyfikacji, wykonana przez Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Białymstoku, po analizie możliwych rozwiązań zakłada jeden wariant układu gazowych sieci magistralnych i rozdzielczych średniego ciśnienia na terenie miasta i gminy. Został on zaprojektowany jako pierścieniowy z odgałęzieniami do wsi na terenie gminy Łapy i z połączeniami do sąsiednich gmin Turośl Kościelna, Poświętne i Sokoły. Wyżej cytowana koncepcja zakłada etapową realizację sieci na terenie miasta i gminy.

W pierwszej części opracowania podano zakres robót już zrealizowanych wg koncepcji.

Zakłada się kontynuację budowy. Do zrealizowania pozostał jeszcze pewien zakres zadań:

- budowa pozostałej części sieci średniego i niskiego ciśnienia na terenie miasta,
- budowa sieci średniego ciśnienia na terenie gminy,
- budowa stacji redukcyjno-pomiarowej II° w rejonie stadionu miejskiego w Łapach,
- budowa bazy zaplecza technicznego (0,3 – 0,5 ha wielkość działki).

Priorytety tej realizacji to:

- tereny o największym zadeklarowanym przez mieszkańców zapotrzebowaniu na gaz, w tym położonych najbliżej stacji redukcyjno-pomiarowej i tworzących ciągi liniowe,
- tereny, na których będą względnie duże odbiory gazu na potrzeby urządzeń ciepłowniczych obiektów komunalnych,
- tereny istniejącej i projektowanej zwartej zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

W związku z planowaną zmianą funkcjonowania i koncepcji rozwoju ciepłownictwa na terenie m. Łapy – ulegnie częściowej zmianie planowany układ sieci średniego ciśnienia na terenie miasta – przyjęty w koncepcji opracowanej przez B.P.B.K.

Założenie zasilania w gaz istniejących i projektowanych kotłowni wymusza opracowanie nowej koncepcji, która uwzględni nowe warunki zasilania i bilans zapotrzebowania gazu. Istniejące sieci wysokiego i średniego ciśnienia pozostają bez zmian z założeniem uwzględnienia ich w projektowanym układzie sieci przyszłej koncepcji.

Na terenie gminy (w południowej części) zakłada się budowę gazociągu tranzytowego wysokiego ciśnienia „JAMAŁ” Ø 1400/10 MPA. Łącznie z projektowanymi wzdłuż w/w gazociągu liniami WN 400 i 110 kV tworzyć będzie korytarz infrastruktury ponadlokalnej.

8.6. Kierunki rozwoju telekomunikacji

Dostosowanie systemu telekomunikacyjnego do potrzeb wynikających z rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy wymagać będzie:

- pełnego wykorzystania i utrzymania istniejących urządzeń, które odpowiadają obecnym standardom,
- rozbudowy istniejącej sieci abonenckiej na terenie miasta i gminy, tam gdzie występuje zapotrzebowanie potencjalnych abonentów oraz na terenach rozwojowych szczególnie budownictwa mieszkaniowego,
- utrzymania pasów ochronnych pod urządzenia radiokomunikacji i teletransmisji,
- lokalizacji sieci telekomunikacyjnych zarówno w tradycyjnych, jak i w nowych technologiach, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury światłowodowej,
- objęcia terenu gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci internetowych: wojewódzkiej i krajowej,
- rozwoju systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych), stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.

9. OBRONA CYWILNA I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

W gospodarce przestrzennej miasta i gminy należy stosować następujące zasady służące zabezpieczeniu potrzeb obrony cywilnej i ochrony przeciwpożarowej.

9.1. Obrona cywilna

- a) w rejonach budownictwa wielorodzinnego należy przewidywać rezerwę terenów pod budowlę ochronne (schrony, ukrycia, szczeliny),
- b) w budynkach przemysłowych, usługowych, użyteczności publicznej, mieszkalno-usługowych i mieszkalnych – należy na etapie sporządzania planów realizacyjnych przewidzieć schrony i ukrycia,
- c) w rejonach budownictwa jednorodzinnego należy przewidywać ukrycia typu II wykonane w podpiwniczeniach budynków przez mieszkańców we własnym zakresie w okresie podwyższonej gotowości obronnej Państwa,
- d) bez względu na typ zabudowy zarezerwować należy tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej (7,5 l na osobę/ dobę). Odległość studni od budynków mieszkalnych lub zgrupowań ludności powinna wynosić najwyżej 800 m,
- e) istniejące studnie powinny być zabezpieczone przed likwidacją i przystosowane do sprawnego uruchomienia i eksploatacji w sytuacjach kryzysowych,
- f) oświetlenie zewnętrzne (ulice, zakłady pracy) należy przystosować do zaciemniania i wygaszenia,
- g) należy uwzględnić system alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożeń poprzez syreny alarmowe przyjmując promień słyszalności syreny do 300 m,
- h) układ projektowanych i modernizowanych dróg i ulic powinien spełniać następujące warunki:
 - szerokość ulicy powinna uniemożliwić ewentualne zagruzowanie,

- powinny być połączenia z traktami przelotowymi – zapewniające sprawną ewakuację ludności w okresie zagrożenia,
- należy wyznaczyć trasy przejazdu dla pojazdów z toksycznymi środkami przemysłowymi,
- i) wszelkie projektowane na obszarze miasta i gminy obiekty o wysokości równej i większej od 50 m npt oraz każdorazowo przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę należy zgłaszać do Sił Powietrznych RP,
- j) przy opracowaniu miejscowych planów wsi, osiedli w skali 1:1000 należy na przedsięwzięcia obrony cywilnej wykonać aneks do planu,
- k) należy zachować istniejące lub projektowane obiekty obrony cywilnej nie dopuszczając do ich likwidacji,
- l) wszelkie plany zagospodarowania przestrzennego należy przed ich uchwaleniem przez Radę Gminy uzgadniać z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obrony Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

9.2. Ochrona przeciwpożarowa

- a) należy zachować istniejące w mieście i gminie obiekty straży pożarnej,
- b) przy realizacji sieci wodociągowej należy przewidywać na terenach zabudowanych odpowiednią ilość hydrantów dla celów przeciwpożarowych w odległości około 100 m od siebie,
- c) przy projektowaniu i modernizacji obiektów przemysłowych i usługowych należy przewidywać drogi pożarowe – dostępne do obiektów,
- d) dla nowoprojektowanych i modernizowanych budynków mieszkalnych i innych należy przewidywać niepalne pokrycia dachów,
- e) należy dążyć do eliminacji niepalnych pokryć dachów na istniejących budynkach,
- f) budynki mieszkalne i niemieszkalne powinny posiadać instalacje odgromowe.

Przedsięwzięcia wymienione pod literami a, b, c, d powinny być uzgadniane z Powiatową Komendą Straży Pożarnej.

10. KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH W CELU REALIZACJI POLITYKI

Rozwój lokalny powinien być rozumiany jako kompleks pozytywnych przeobrażeń jakościowych dotyczących obszaru miasta i gminy w zakresie ludności tu zamieszkałej.

Szeroko pojęty rozwój miasta i gminy jest procesem złożonym, ukierunkowanym na wykorzystanie zasobów ludzkich, potencjału produkcyjnego i usługowego oraz struktur instytucjonalnych.

W celu realizacji złożonej polityki przestrzennej miasta i gminy władze samorządowe powinny :

- a) być rzeczywistym gospodarzem obszaru miasta i gminy i zajmować się wszystkimi składnikami gminy, niezależnie od charakteru własności i rozwiązań instytucjonalnych,

- b) odpowiadać za rozwój miasta i gminy, nie ograniczając się jedynie do działań doraźnych, lecz zajmować się również tworzeniem i realizacją strategii rozwoju,
- c) realizować zadania, do których jest powołana (zaspokojenie potrzeb wspólnoty gminnej) nie tylko swoimi bezpośrednimi przedsięwzięciami, lecz także za pośrednictwem działań podmiotów innych, a więc ogółu podmiotów gospodarujących na terenie miasta i gminy. Władza gminna ma za zadanie kształtować zachowania podmiotów gospodarczych pod kątem osiągnięcia założonych celów strategii rozwoju gminy.

Zadaniem miasta i gminy służącym osiągnięciu celu jest przede wszystkim ożywienie (poprawa) gospodarki i tworzenie klimatu do lokalizacji i dobrego funkcjonowania podmiotów gospodarczych w gminie.

Realizacja zadań władz lokalnych może odbywać się poprzez:

- działania własne zmierzające do lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych kapitału zewnętrznego na terenie miasta i gminy (w tych działaniach niezbędny jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, by móc oferować tereny lub obiekty pod zainwestowanie),
- stwarzanie ułatwień dla istniejących i nowo powstających firm – zwłaszcza w początkowym okresie działania podmiotów gospodarczych.

Narzędziami w realizacji polityki przestrzennej miasta i gminy są:

- a) polityka finansowa realizowana w budżecie gminy (świadome stwarzanie ulg w podatkach, zróżnicowane opłaty za korzystanie ze środowiska),
- b) współpraca z władzami regionalnymi,
- c) skuteczne funkcjonowanie instytucji wspierających biznes,
- d) programy rozwoju, w tym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
- e) kontrakt zawarty między gminą a organami Państwa (może być zawarta umowa między gminą a Wojewodą z udziałem podmiotów gospodarczych w sprawie pomocy gminie w rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, budowa urzędzeń kulturalnych, budowa sieci transportowych itp.).